

Posouzení hospodaření příspěvkové organizace v letech 2009 - 2011

Iveta Kučerová

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Vyšší odborná škola ekonomická
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Iveta KUČEROVÁ**
Osobní číslo: **M090350**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Finanční řízení podniku**

Téma práce: **Posouzení hospodaření příspěvkové organizace
v letech 2009 – 2011**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- **Prostudujte odbornou literaturu ke zvolenému tématu.**

II. Praktická část

- **Charakterizujte příspěvkovou organizaci Domov Na Dubičku.**
- **Provedte analýzu finančního zdraví organizace pomocí vybraných ukazatelů finanční analýzy.**
- **Na základě vypočítaných hodnot posudte hospodaření příspěvkové organizace.**
- **Navrhněte opatření ke zlepšení hospodaření (případně lepší využití majetku).**

Závěr

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

KRAFTOVÁ, Ivana, 2002. Finanční analýza municipální firmy. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 80-7179-778-2.

MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, 2009. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. Vyd. 2. Brno: Barrister & Principal. ISBN 978-80-87029-56-5.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-342-4.

REKTORÍK, Jaroslav a kolektiv, 2001. Organizace neziskového sektoru. Vyd. 1. Praha: Ekopress. ISBN 80-86119-41-6.

VALACH, Josef a kolektiv, 1999. Finanční řízení podniku. Vyd. 2. Praha: Ekopress. ISBN 80-86119-21-1.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Eva Heczková, Ph.D.

Vyšší odborná škola ekonomická

Datum zadání bakalářské práce:

16. března 2012

Termín odevzdání bakalářské práce:

27. dubna 2012

Ve Zlíně dne 6. dubna 2012

PaedDr. Josef Rydlo
ZABĚL. děkanka

Ing. Eva Heczková, Ph.D.
ZABĚL. ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému;
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně .....

.....

---

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Obsahem mé bakalářské práce je provedení finanční analýzy za období 2009 – 2011 pomocí finančních ukazatelů v příspěvkové organizaci Domov Na Dubíčku. V teoretické části se věnuji literatuře daného tématu. Praktická část je zaměřena na informace o organizaci a použití vybraných ukazatelů a metod finanční analýzy. Podle zjištěných údajů v organizaci a výsledných hodnot ukazatelů posuzuji hospodaření organizace. Na základě toho navrhu řešení ke zlepšení jejího hospodaření a využívání majetku.

Klíčová slova: Finanční analýza, příspěvková organizace, výkaz zisku a ztráty, rozvaha, výroční zpráva, finanční zdraví, doplňková činnost, dotace.

ABSTRACT

The content of my thesis is a financial analysis in the contributory organization Dubíček, for the period 2009 -2011 by using financial indicators. In the theoretical section I am focused on the literature of the topic. The practical section contain informations about the organization and use of selected indicators and methods of financial analysis. I assess management of organization according to the figures and the resulting values of indicators. On this basis I will propose solutions for improving its operating and use of property.

Keywords: Financial analysis, contributory organization, profit and loss account, balance sheet, Annual report, financial health, additional activity, subsidy.

Tímto bych ráda poděkovat vedoucí práce Ing. Evě Heczkové, Ph.D. za trpělivost, odborné rady a vedení při zpracování mé bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE	12
1.1 FORMY PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ	12
1.2 HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	13
2 FINANČNÍ ANALÝZA	14
2.1 CÍLE FINANČNÍ ANALÝZY	14
2.2 SPECIFIKA POSOUZENÍ FINANČNÍ SITUACE SUBJEKTU VE VEŘEJNÉM SEKTORU.....	14
2.3 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU	16
2.4 METODY FINANČNÍ ANALÝZY	17
2.4.1 Finanční analýza technická	17
2.4.2 Finanční analýza fundamentální.....	18
2.4.3 Finanční analýza komparační	18
2.4.4 Finanční analýza kauzální	18
2.5 DÍLČÍ UKAZATEL FINANČNÍ ANALÝZY MUNICIPALNÍ FIRMY	19
2.5.1 Ukazatel autarkie	19
2.5.2 Ukazatel rentability	21
2.5.3 Ukazatel likvidity	22
2.5.4 Ukazatel aktivity.....	23
2.5.5 Ukazatel financování.....	25
2.5.6 Ukazatel investičního rozvoje/útlumu.....	26
2.5.7 Ukazatel produktivity	27
II PRAKTICKÁ ČÁST	28
3 DOMOV NA DUBÍČKU, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE	29
3.1 HISTORIE ORGANIZACE.....	29
3.2 ČINNOST ORGANIZACE.....	29
3.2.1 Cílová skupina	30
3.2.2 Finanční prostředky organizace.....	30
3.3 VNITŘNÍ STRUKTURA ORGANIZACE	31
3.3.1 Ředitel organizace	31
3.3.2 Technicko-hospodářský úsek	32
3.3.3 Sociální úsek.....	32
3.3.4 Zdravotní úsek	33
4 FINANČNÍ ANALÝZA DOMOVA NA DUBÍČKU	34
4.1 VERTIKÁLNÍ A HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA	34
4.1.1 Vertikální analýza aktiv.....	34
4.1.2 Vertikální analýza pasiv	36
4.1.3 Horizontální analýza aktiv.....	38
4.1.4 Horizontální analýza pasiv	41
4.2 DÍLČÍ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	43
4.2.1 Ukazatele autarkie	43
4.2.2 Ukazatele rentability.....	45

4.2.3	Ukazatele likvidity	47
4.2.4	Ukazatele aktivity.....	49
4.2.5	Ukazatele financování	52
4.2.6	Ukazatele investičního rozvoje/útlumu	53
4.2.7	Ukazatel produktivity	54
5	SROVNÁNÍ A DOPORUČENÍ	57
	ZÁVĚR	58
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	59
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	61
	SEZNAM OBRÁZKŮ	62
	SEZNAM TABULEK.....	63
	SEZNAM GRAFŮ	64
	SEZNAM PŘÍLOH.....	65

ÚVOD

Příspěvkové organizace jsou součástí veřejného sektoru. Nejsou zřizovány za účelem zisku a zpravidla poskytují veřejné služby, jejichž cena se rovná nákladům nebo je pod náklady. Řídí se pokyny svého zřizovatele, který může být organizační složkou státu nebo územně samosprávný celek. Od podniku ziskového sektoru se liší nejen účetnictvím, ale také způsobem financování. Z části jsou financovány ze státního rozpočtu. Další finanční prostředky získávají ze své činnosti. Účetnictví příspěvkových organizací se řídí pravidly pro vybrané účetní jednotky – účetnictví státu. Zřizují si fond reprodukce, případně investiční fond a fond kulturních a sociálních potřeb. V posledních letech ve státním účetnictví probíhá mnoho změn, které vedou k přiblížení k finančnímu účetnictví podnikatelských subjektů.

Cílem bakalářské práce je posouzení hospodaření příspěvkové organizace Domov Na Dubíčku v Hrobicích.

V první části mé práce jsem se zabývala obecnou teorií příspěvkových organizací, jejím členěním a finančními prostředky, se kterými hospodaří. Dále je v teoretické části finanční analýza. Finanční analýza má své cíle, ke kterým jsou využívány různé metody a dílčí ukazatelé. U organizací tohoto typu není využíván klasický model finanční analýzy. Je třeba použít modifikovaných dílčích ukazatelů, které jsou přizpůsobeny prostředí příspěvkových organizací. Finanční analýza je do jisté míry ovlivněna zaměřením činností organizace.

Ve druhé části práce se zabývám příspěvkovou organizací Domov Na Dubíčku, která poskytuje sociální péči pro dospělé občany s psychiatrickou diagnózou. Patří mezi příspěvkové organizace zřizované územně samosprávnými celky. Popisuji základní informace, představuji poskytované služby a věnuji se i vnitřní organizační struktuře. Poté s využitím údajů z účetnictví, tedy z rozvahy a výkazu zisku a ztráty, z výroční zprávy organizace, aplikuji metody a modifikované dílčí ukazatelé finanční analýzy. Výsledné hodnoty analyzuji a prozkoumám jejich vývoj. Na základě toho posoudím hospodaření organizace a využití jejího majetku.

V závislosti na zjištěných hodnotách se pokusím navrhnout konkrétní řešení na zlepšení vzniklé situace v příspěvkové organizaci a doporučím vhodná opatření.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Příspěvkové organizace se řadí do oblasti veřejného sektoru a působí nejčastěji v oblasti zdravotnictví, sociální péče, školství, bezpečnosti, obrany, správy majetku a kultury. Jejich činnost nelze vykonávat na principu samofinancování, z důvodu poskytování služeb bezplatně i za ceny nižší, než jsou skutečné náklady vynaložené na dané služby. Jsou právnickou osobou a vybranou účetní jednotkou. Jsou zřizovány pro takové činnosti v působnosti zřizovatele, které jsou zpravidla bez zisku a jejichž rozsah, struktura a složitost potřebují vlastní právní subjektivitu. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 6)

1.1 Formy příspěvkových organizací

Příspěvkové organizace se dělí na státní PO zřizované organizačními složkami státu (ministerstvy a ostatními ústředními orgány) a PO zřizované územními samosprávnými celky (krají, obcemi, městy). (Nováková, 2004, s. 5)

Státní PO zřizované OSS

Hlavní činnost státních PO je vymezena zřizovací listinou nebo zvláštním zákonem a může být vykonávána za úhradu. Vyskytnou-li se změny v PO, které mohou mít vliv na vztah ke státnímu rozpočtu, je zavázána informovat svého zřizovatele. Také musí realizovat své stanovené cíle hospodárně tak, aby dostála určeným finančním vztahům ke státnímu rozpočtu. (Růžičková, 2009, s. 35–36)

PO zřizované ÚSC

PO zřizované ÚSC jsou vedené v obchodním rejstříku a jejich zřizování je v pravomoci ÚSC. Zřizovatelská listina u tohoto typu PO obsahuje hlavní informace o organizaci, definování majetku a jeho využívání, hlavní činnost a obor doplňkové činnosti. Jsou zde zřizovatelem definované všechny povinnosti a práva PO. Zřizovatel rozhoduje o vytvoření, spojení, rozdělení, sloučení nebo zániku PO. Schválená doplňková činnost by měla souviset s cílem ekonomického použití majetku a s hlavní činností, která tím nesmí být poškozená. (Růžičková, 2009, s. 37–38)

1.2 Hospodaření příspěvkových organizací

Na hospodaření příspěvkových organizací obzvlášť působí vztah k rozpočtu zřizovatele. Zřizovatel také ovlivňuje ekonomické rozhodování příspěvkové organizace. Tyto vztahy jsou upraveny v zákoně o rozpočtových pravidlech metodickými pokyny. Majetek příspěvkových organizací se člení na vlastní, svěřený, pronajatý a vypůjčený. Důležité je také dělení činnosti na doplňkovou a hlavní. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 19)

Příspěvkové organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými:

- hlavní činností,
- ze státního rozpočtu od zřizovatele,
- z vlastních peněžních fondů,
- dary od fyzických a právnických osob,
- ze zahraničí, včetně prostředků poskytnutých České republice z rozpočtu Evropské unie a přijatými těmito organizacemi z Národního fondu,
- jinou nebo doplňkovou činností. (Nováková, 2004, s. 6)

PO tvoří fondy investiční, odměn, rezervní a FKSP. Vytváření a čerpání fondů se řídí podle rozpočtových pravidel, kromě FKSP, který je řízen samostatnou vyhláškou Ministerstva financí. (Růžičková, 2009, s. 39)

Prostředky z rozpočtu Evropské unie lze získat pomocí strukturálních fondů, Kohezního fondu a Iniciativy Společenství. Ke strukturálním fondům patří Evropský sociální fond, Evropský zemědělský podpůrný a záruční (garanční) fond, Evropský fond regionálního rozvoje a Finanční nástroj na podporu rybolovu. (Vilamová, 2004, s. 19)

Konkrétně lze získat finanční prostředky v rámci regionální politiky Evropské Unie pomocí operačních programů. Operační programy dělí na tematické operační programy nebo regionální operační programy. (Marek a Kantor, 2009, s. 37)

Pokud zřizovatel nepovolí jiný způsob využití výnosů z doplňkové činnosti, jsou použity na pokrytí výdajů z hlavní činnosti. (Růžičková, 2009, s. 39)

2 FINANČNÍ ANALÝZA

Finanční analýza zajišťuje zpětnou vazbu mezi pravděpodobným efektem řídicích rozhodnutí a skutečností, proto je jedna z nejdůležitějších složek finančního řízení podniku. (Valach a kolektiv, 1999, s. 91)

Pomocí finanční analýzy se posuje finanční situace (tzv. finanční zdraví) různých subjektů. Každý jednotlivec, každá domácnost (rodina) by si mohla například provádět vlastní finanční analýzu. Běžně se provádí analýza hospodaření státu, krajů, měst a obcí, neziskových subjektů apod. Každá z nich má svá specifika. (Vránová, 2008, s. 5)

2.1 Cíle finanční analýzy

Díky odlišnému pojetí finanční analýzy dochází k odlišným vyjádřením cílů. Mohou být rozdělené do tří úrovní:

- poskytnout možnost porovnání s jinou firmou a posouzení finanční situace,
- rozšířit, doplnit a zjednodušit data o průbězích v organizaci,
- pomocí odhalených hodnot ukazatelů, vývojových trendů a spojitostí a jejich porovnáním s hodnotami jiných firem posoudit rozvoj procesů v následujících obdobích. (Otrusínová a Kubíčková, 2011, s. 85)

Hlavním cílem finanční analýzy je zjištění finanční situace organizace. Jedná se o vyhodnocení hospodaření a zjištění kladných a záporných stránek, které na hospodaření působilo. Tyto cíle může splnit finanční analýza i v municipální oblasti. Ve veřejném sektoru lze pokládat za finančně zdravý subjekt ten, který je nezávislý na dalších dodatečných zdrojích ve srovnání s domnělými výdaji, používá zdroje účelně k realizování svých veškerých funkcí a nemá problémy splatit své závazky včas. (Otrusínová a Kubíčková, 2011, s. 85–86)

2.2 Specifika posouzení finanční situace subjektu ve veřejném sektoru

První kritérium, rentabilita, které obsahuje účinné a úsporné používání prostředků, ale také domnělé plnění funkcí, a to vyžadovanou nejvhodnější proporcí mezi dosaženým výsledkem a použitými prostředky. Je potřeba také přihlížet k určitým podmínkám posuzovaného objektu. Protože ve veřejném sektoru hospodaří organizace na odlišných pravidlech, je důležité ukazatele upravovat. V neziskových organizacích není zisk nejdůležitější hodnotou a rentabilitu zde lze posuzovat na principu minimalizaci ztráty.

Na principu úspory rozpočtovaných výdajů se posuzuje rentabilita u rozpočtově hospodařících objektů. Schopnost hradit splatné závazky je druhým kritériem a je totožné do jisté míry ve veřejném sektoru i v podnikatelském. Přihlíží se zde i k zvláštnostem hospodaření daného objektu. Například u stálých příjmů z krajského či státního rozpočtu není důležitý ani tak dostatek likvidních prostředků jako časové rozložení jejich toků. Značně obtížně se v podmínkách veřejného sektoru jeví třetí kritérium, finanční nezávislost vlastníka. Při detailním zkoumání lze říci, že ve většině subjektů veřejného sektoru je možné použít některá měřítka i kritéria využívaná v podnikatelském sektoru. A to zejména v současném pohybu svěřených prostředků do postavení kapitálu, u něhož je třeba dodržovat zvyšování a uchování. (Otrusinová a Kubíčková 2011, s. 86)

Hlavní oblasti finanční analýzy v municipální sféře je možné vymezit takto:

- *běžné hospodaření,*
- *investiční činnost a její financování,*
- *hospodaření s majetkem.* (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 86)

U těchto oblastí je možné použít i metody finanční analýzy využívané z podnikatelského sektoru. Rozsah modifikace u těchto metod pro podmínky veřejných subjektů se mohou odlišovat, nebo pro nějaké oblasti vznikají ukazatelé a metody speciální. Finanční analýza municipální organizace se v detailním náhledu orientuje na:

- analýzu dosahovaných úspor,
- analýzu nákladů na údržbu a správu majetku,
- analýzu majetku,
- analýzu hospodaření v běžném rozpočtu,
- analýzu investičních výdajů a příjmů,
- analýzu vytváření a využívání rezerv,
- analýzu druhů příjmů a výdajů,
- analýzu celkových provozních nákladů,
- analýzu závazků,
- analýzu salda běžného rozpočtu. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 87)

2.3 Zdroje informací pro finanční analýzu

Při finanční analýze jsou nejčastěji používány informace, které poskytuje účetnictví, ale také kalkulace a rozpočetnictví. (Kraftová, 2002, s. 55)

Účetnictví

Exaktnost vnáší do rozhodování zpravidla kvantifikované informace, přičemž za neúplnější systém kvantifikovaného popisu ekonomických procesů ve firmě je považováno účetnictví. K preferenci účetnictví jako zdroje dat přispívá beze sporu i z jeho vnitřní podstaty vyplývající tendence ke konciznosti. (Kraftová, 2002, s. 56)

Účetnictví je soustavné evidování hospodářských jevů. Řídí se podle daných předpisů z důvodu přesného zobrazení hospodářského subjektu. Čerpáme z něj finanční data, které nám pomáhají při rozhodování. Zároveň znázorňuje i informační zpětnou vazbu pro posouzení výsledků z přijatých rozhodnutí. (Kraftová, 2002, s. 56–57)

Podklady pro finanční analýzu jsou nejčastěji čerpány z účetních výkazů, kterými jsou výkaz zisku a ztráty, výkaz cash flow, výkaz o změnách ve vlastním kapitálu a rozvaha (Ostrusinová a Kubíčková, 2011, s. 89)

Kalkulace

Kalkulace má roli při rozhodování o výběru varianty vyráběného výrobku nebo poskytované služby. Je napojena na účetnictví ve smyslu ohodnocení některých účetních případů. Je důležitým podkladem při vytváření ceny a při sestavování rozpočtů středisek, má vazbu i na rozpočetnictví. (Kraftová, 2002, s. 58)

Rozpočetnictví

Rozpočetnictví je součástí odvětví podnikové informační struktury. Popisuje se jako postup vytváření rozpočtu a způsobilost k jeho zachování. Rozpočet se definuje jako finanční plán obsahující předpokládané příjmy a výdaje. Sestavování rozpočtu na základě nákladů a výnosů je využívané méně. (Kraftová, 2002, s. 62–63)

2.4 Metody finanční analýzy

Kritérium způsobu práce s daty a kritérium času je jedním ze způsobů jak orientovat vyhodnocení metod finanční analýzy. Z hlediska časového se finanční analýza dělí na:

- finanční analýzu ex post, která je založena na informacích z minulých let, které jsou zpracovány metodami a nástroji finanční analýzy,
- finanční analýzu ex ante, která je zaměřena na budoucnost a věrohodné budoucí období se pokládá 1–3 let max. 5 let.

Z hlediska způsobu práce s daty se člení finanční analýza na:

- finanční analýzu technickou,
- finanční analýzu fundamentální,
- finanční analýzu komparační,
- finanční analýzu kauzální. (Kraftová, 2002, s. 26–27)

2.4.1 Finanční analýza technická

Opírá se o matematicko-statistické metody. V rámci elementárních metod se jedná o analýzu horizontální a analýzu vertikální (strukturální). (Kraftová, 2002, s. 26)

Pomocí vertikální analýzy lze vyjádřit podíl jedné položky z celkového úhrnu. Zjišťuje tedy soustavu jevů v jediném období. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 93)

Podíl položky

$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i} \times 100$$

Kde P_i je podíl i -té položky (v %),

B_i – velikost i -té položky,

$\sum B_i$ – souhrn položek (souhrnná položka),

i – pořadové číslo položky v intervalu $0 - n$ (kde n je počet položek).

(Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 93)

Prostřednictvím horizontální analýzy se zobrazují změny jednotlivých složek v porovnání s minulými obdobími. Jedná se o data v účetních výkazech a o absolutní ukazatele. K zobrazení změn se používá vyjádření absolutní, v procentech nebo pomocí indexů. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 92)

Absolutní vyjádření

$$\text{Rozdíl} = \text{Ukazatel}_{i+1} - \text{Ukazatel}_i$$

Kde i je označení období (např. rok). (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 92)

Vyjádření v procentech

$$\text{Změna v \%} = \frac{\text{Ukazatel}_{i+1} - \text{Ukazatel}_i}{\text{Ukazatel}_i} \times 100$$

Kde i je označení období (např. rok). (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 92)

2.4.2 Finanční analýza fundamentální

Fundamentální analýza má heuristickou a věcnou povahu. Tato metoda se preferuje při značné obměně podmínek, kde je vyřazeno použití extrapoláčnických metod v oblasti technické finanční analýzy. Vychází z praxe, odborných odhadů a intuice finančních analytiků. (Kraftová, 2002, s. 26)

2.4.3 Finanční analýza komparační

Analýza komparační obvykle doplňuje technickou finanční analýzu. Může být na základě srovnávání s tzv. standardními hodnotami ukazatelů. Má-li analytik neustále ohled na zvláštnosti ekonomického okolí, speciální oborová, resp. podniková a sektorová, je možné ji aplikovat. Při posouzení velikosti ukazatelů je možné pomocí obvyklých hodnot stvořit základní obraz o finanční situaci firmy a jejího hospodaření. Dále může být použito při komparaci různých firem srovnávací báze a na jejím základě určen i postup posouzení výsledků. Také tzv. benchmarking je výjimečnou odnoží komparační analýzy, kdy se firma srovnává s nejkvalitnějším objektem ve stejném odvětví. Snaží se tak zesílit své silné stránky a odstranit své slabé stránky ve srovnání s touto nejvýznamnější firmou. (Kraftová, 2002, s. 26)

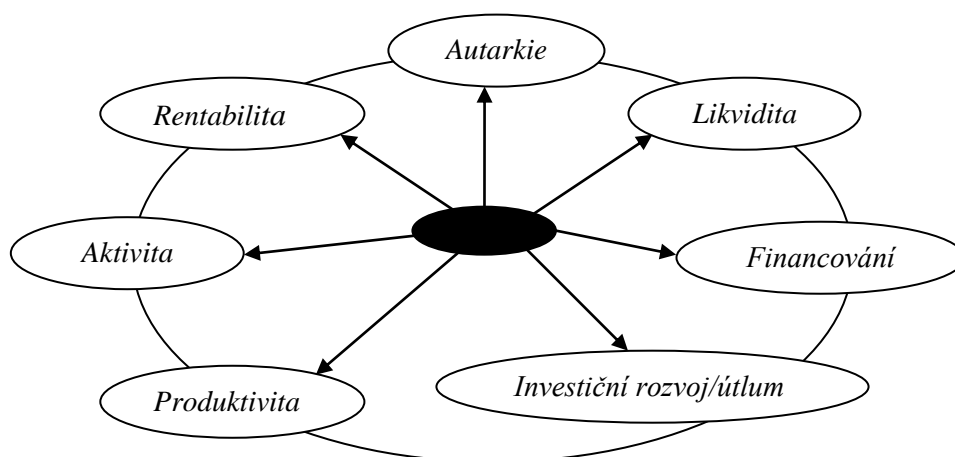
2.4.4 Finanční analýza kauzální

Tato metoda analýzy posuzuje příčinně důsledkovou spojitost mezi jevy, jejíž povaha může být deterministická nebo náhodná. Pyramidální rozklady ukazatelů jsou důležitou metodou kauzální analýzy, kdy je rozkládán vrcholný ukazatel s použitím aditivních a multiplikatívnych vazeb mezi dílčími ukazateli, aby byly stanoveny důvody jeho vyvíjení. (Kraftová, 2002, s. 26)

2.5 Dílčí ukazatel finanční analýzy municipální firmy

Vzhledem k tématu bakalářské práce se zabývám dílčími ukazateli finanční analýzy, které jsou modifikovány pro využití v municipálních firmách.

Základem pro technickou finanční analýzu jsou dílčí ukazatele finanční analýzy. Analýza je realizována obvykle podle účetních dat. Mezi jednotlivými ukazateli a oblastmi finanční analýzy se vyskytují souvislosti, proto je vhodné vybírat pro finanční analýzu municipální firmy ukazatele v dané struktuře. (Kraftová, 2002, s. 100)

Zdroj: Kraftová [2002]

Obr. 1. Strukturovaný soubor ukazatelů finanční analýzy municipální firmy

Municipální firmy si volí ke svému pozorování oblasti, které jsou pro ni důležité. Volí si také ukazatelé, které jí poskytují nejlepší údaje o slabých a silných stránkách finančního řízení, o eventuálním ohrožení v budoucnu a rozsahu splnění vymezených cílů. (Kraftová, 2002, s. 101)

2.5.1 Ukazatel autarkie

Jedná se o typický ukazatel pro municipální sféru. Vyjadřuje míru, v níž je municipální firma soběstačná z hlediska pokrytí nákladů hlavní činnosti z dosažených výnosů (zpravidla v procentech). (Otrusínová a Kubíčková, 2011, s. 112)

Autarkii je možné posuzovat v souvislosti na využitých údajích na principu příjmově výdajové nebo výnosově nákladové. Ukazatel na principu příjmově výdajového by měl být

zdánlivě účelnější pro municipální firmy zaměřené spíše na pozorování výdajů a příjmů souvisejících s rozpočtem zřizovatele. Ale v příjmech mohou být zaznamenány prostředky, které výnosově souvisí s jiným obdobím než sledovaným, což může vést k nepřesnému zobrazení ukazatele z hlediska míry schopnosti vytvářet příjmy ve spojitosti s výkony zkoumaného období. Výdaje jsou ovšem zpracovány bez odpisů investičního majetku, a proto ukazatel nezahrnuje míru samoreprodukce tohoto majetku municipální firmou. (Kraftová, 2002, s. 101)

Z možných ukazatelů autarkie jsou do souboru vybrány:

- *autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů,*
- *celková autarkie na bázi příjmů a výdajů a její modifikovaná podoba v provozní oblasti, (Kraftová, 2002, s. 101)*

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů

$$A_{HV-H\check{C}} = \frac{V_{H\check{C}}}{N_{H\check{C}}} \times 100$$

Kde $A_{HV-H\check{C}}$ je autarkie hlavní činnosti na nákladově výnosové bázi,

$V_{H\check{C}}$ – výnosy z hlavní činnosti,

$N_{H\check{C}}$ – náklady hlavní činnosti.

(Kraftová, 2002, s. 102)

Míra příjmů z neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech

$$A_{NID} = \frac{NID}{NIP_y} \times 100$$

Kde A_{ND} je míra příjmů z neinvestiční dotace na neinvestičních příjmech,

NID – neinvestiční dotace,

NIP_y – neinvestiční příjmy.

(Kraftová, 2002, s. 104)

2.5.2 Ukazatel rentability

Rentabilita se jako metoda vyhodnocení účinnosti řadí k tradičním okruhům finanční analýzy u soukromých ziskových podniků. Jinak je to u municipálních subjektů, kde se stává jedním z nejdiskutovanějších problémů. U těchto subjektů není zisk jako účetní hodnota významný. Kromě své hlavní činnosti často vykonávají municipální firmy i doplňkovou činnost. Z pohledu rentability jsou cíle hlavní činnosti a doplňkové činnosti rozdílné. U doplňkové činnosti je to zisk a u hlavní rovnováha výnosů a nákladů. Pro municipální firmy je možné doporučit několik následujících ukazatelů rentability (Kraftová, 2002, s. 105–106)

Rentabilita nákladů doplňkové činnosti

$$r_{ND\check{c}} = \frac{HV_{D\check{c}}}{N_{D\check{c}}} \times 100$$

Kde $r_{ND\check{c}}$ je rentabilita nákladů doplňkové činnosti,

$HV_{D\check{c}}$ – hospodářský výsledek doplňkové činnosti,

$N_{D\check{c}}$ – náklady doplňkové činnosti.

(Kraftová, 2002, s. 106)

Haléřový ukazatel nákladovosti výnosů doplňkové činnosti ve vztahu k ψ

$$HUN = \frac{N_{D\check{c}}}{V_{D\check{c}}}$$

$$HUN - \psi \rightarrow \min.$$

Kde HUN je haléřový ukazatel nákladovosti,

$N_{D\check{c}}$ – náklady na doplňkovou činnost,

$V_{D\check{c}}$ – výnosy z doplňkové činnosti,

ψ – lomový faktor = 0,6180339.

(Kraftová, 2002, s. 109)

Variátor celkových nákladů

$$var_N = \frac{\frac{N_{t+1} - N_t}{N_t}}{\frac{V_t - V_{t+1}}{V_t}}$$

Kde var_N je variátor nákladový,

N_{t+1} – náklady celkem v období $t+1$,

N_t – náklady celkem v období t ,

V_{t+1} – výnosy celkem v období $t+1$,

V_t – výnosy celkem v období t .

(Kraftová, 2002, s. 110)

2.5.3 Ukazatel likvidity

Nejpoužívanější ukazatele v praxi u municipálních subjektů jsou likvidity běžné, pohotové a okamžité. Municipální subjekty upřednostňují ukazatel podle míry výskytu jejich pohledávek a zásob. Zpravidla je vyhodnocena likvidita pohotová a okamžitá, a mají v momentu posouzení vliv na cyklus financování resp. metoda úhrady toho dílu ceny veřejného produktu, který představuje část na vybraných daních. Ukazatele likvidity zaznamenávají kolísání, pokud cykly nejsou zharmonizovány s produkcí. Mohlo by to také způsobit vznik oportunitních nákladů plynoucích z prozatímního nezhodnocování finančního majetku nebo v některých momentech i problémy s platební schopností. Dále se budeme věnovat ukazatelům pohotové likvidity, okamžité likvidity a pracovního kapitálu pro určení disponibilních operačních prostředků. (Kraftová, 2002, s. 114)

Okamžitá likvidita

$$L_I = \frac{Pe}{KZV}$$

Kde L_I je okamžitá likvidita,

Pe – peníze a jejich ekvivalenty (tj. vč. termínovaných vkladů a v krátké době obchodovatelných cenných papírů),

KZV – krátkodobé závazky.

(Kraftová, 2002, s. 115)

Pohotová likvidita

$$L_{II} = \frac{Pe + Po}{KZV}$$

Kde L_{II} je rychlá likvidita,

Pe – peníze a jejich ekvivalenty (tj. vč. termínovaných vkladů a v krátké době obchodovatelných cenných papírů),

Po – pohledávky, a to krátkodobé pohledávky,

KZV – krátkodobé závazky.

(Kraftová, 2002, s. 116)

Pracovní kapitál, resp. čistý pracovní kapitál

$$PK = OA - KZV$$

Kde PK je pracovní kapitál (čistý pracovní kapitál),

OA – oběžná aktiva,

KZV – krátkodobé závazky.

(Kraftová, 2002, s. 117)

2.5.4 Ukazatel aktivity

Ukazatele aktivity mají pro municipální subjekt význam doplňujícího ukazatele posouzení. Prolínají totiž posouzením ukazatelů jiných oblastí, protože vázanost jednotlivých prvků dluhů i majetku a výkonnost jsou momenty, které mohou zásadním způsobem znázornit důsledky vedení municipálního subjektu na její efektivnost, především na její hospodárnost. Pro posouzení municipální firmy je možné navrhnout ukazatele rychlosti obratu zásob, obratu kapitálu, poměru dob obratu, doby obratu pohledávek a míry vázanosti fixních aktiv ve výnosech. (Kraftová, 2002, s. 119)

Obrat kapitálu

$$\text{obrat kapitálu} = \frac{V}{K}$$

Kde V jsou výnosy celkem,

K – kapitál, celková pasiva.

(Kraftová, 2002, s. 119)

Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech

$$\text{míra vázanosti } Fa \text{ na výnosech} = \frac{FA}{V}$$

Kde Fa je hodnota fixních aktiv v zůstatkové ceně,

V – výnosy celkem.

(Kraftová 2002, s. 121)

Doba obratu pohledávek

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\emptyset Po}{\frac{V}{360}}$$

Kde V jsou celkové výnosy za rok (V/360 – jednodenní výnosy),

∅Po – průměrná hodnota pohledávek.

(Kraftová, 2002, s. 122)

Poměr dob obratu krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků

$$\text{poměr dob obratu} = \frac{\frac{\emptyset Po}{PV}}{\frac{\emptyset Zv}{PN}}$$

Kde ∅Po je průměrná hodnota krátkodobých pohledávek,

∅Zv – průměrná hodnota krátkodobých závazků,

PV – provozní výnosy celkem (za rok),

PN – provozní náklady celkem (za rok).

(Kraftová, 2002, s. 122)

2.5.5 Ukazatel financování

Ukazatelé financování u municipálních subjektů nemají tak podstatné postavení, jako je to u soukromých ziskových subjektů. Především je důležité rozlišit investiční financování od neinvestičního financování. S ohledem na dohled financování a na způsobu financování (převažují přidělené veřejné finance) mají převahu obvykle vlastní zdroje nad dluhy. Ty se nejčastěji vztahují k závazkům vůči zaměstnancům, a s tím souvisí závazky vůči institucím sociálního zabezpečení, a dodavatelům. Mají většinou povahu krátkodobých závazků. Přechodná pasiva se přiřazují k cizímu kapitálu kvůli snadnějšímu výpočtu, ale u přesných výpočtů je nutné brát v úvahu jejich skutečný význam. (Kraftová, 2002, s. 126)

Míra finanční nezávislosti (stability)

$$\text{míra finanční nezávislosti} = \frac{VK}{K} \times 100$$

Kde VK je vlastní kapitál,

K – celkový kapitál.

(Kraftová, 2002, s. 127)

Míra oddlužování

$$\text{míra oddlužování} = \frac{CF}{\emptyset CK} = , \text{ resp. } \frac{CF}{\emptyset CK_i} = \frac{HV + O + \Delta R}{\emptyset CK_i}$$

Kde CF je vygenerovaný tok hotovosti období,

CK – stav (resp. průměrný stav) cizího kapitálu,

CK_i – úročený cizí kapitál, tj. zpravidla bankovní úvěry,

HV – hospodářský výsledek celkem,

O – odpisy dlouhodobého majetku celkem,

ΔR – přírůstek rezerv (z doplňkové činnosti), tj. rozdíl mezi vytvořenými a zúčtovanými rezervami v období.

(Kraftová, 2002, s. 129)

2.5.6 Ukazatel investičního rozvoje/útlumu

Ukazatele investičního rozvoje/útlumu jsou pro municipální subjekty velmi důležité, jelikož se nachází v prostředí, kde nefungují podmínky tržního mechanismu. V oblasti veřejného výběru je v průběhu subjektivního rozhodování určen způsob ochrany veřejných produktů. Z toho důvodu je nezbytné zhodnotit množství a hodnotu majetku municipálního subjektu, který má schopnost vytvářet veřejné produkty. Podle tohoto zhodnocení a určení je řešen další útlum nebo rozvoj municipálního subjektu a objem pořizovaného majetku, myslí se zvláště dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek. Je-li municipální subjekt v útlumu, je nezbytné znát schopnost tvoření zdrojů krytí majetku. V této situaci mohou u těchto firem být přebytné zdroje použity jinde ve veřejném sektoru nebo přemístěny do soukromého sektoru, v rámci redukce rozsahu veřejného sektoru. Podporu prosté reprodukce zabezpečují nově pořizovaná aktiva, která mohou mít povahu restitučních investic. Prostá reprodukce nebo-li čisté investice, mají rostoucí povahu. K této oblasti lze navrhnout ukazatele míry investičního rozvoje a koeficient opotřebení dlouhodobého majetku. (Kraftová, 2002, s. 133)

Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku

$$k_{ODM} = \frac{\sum PC - \sum ZC}{\sum PC} = 1 - \frac{\sum ZC}{\sum PC}$$

Kde $\sum PC$ je souhrn pořizovacích (vstupních) cen dlouhodobého majetku,

$\sum ZC$ – souhrn zůstatkových cen dlouhodobého majetku.

(Kraftová, 2002, s. 133)

Míra investičního rozvoje

$$\text{míra investičního rozvoje} = \frac{I_B}{O}, \text{ resp. } \frac{I_B}{\sum O}$$

Kde I_B je investice brutto,

O – odpisy,

$\sum O$ – oprávký.

(Kraftová, 2002, s. 134)

2.5.7 Ukazatel produktivity

Aby byla finanční analýza municipálního subjektu realizována logicky a hospodárně, je nezbytné brát v úvahu veškerá její specifika a produkci, kterou opatřuje. Cílem je mít vliv na její efektivnost, především ekonomickou. Ukazatele produktivity vyjadřují produkční schopnost a kapacitu související se zdroji tvoření bohatství. V dané situaci je to kapitál vymezený k produkci firmy nebo práce poměřovaná počtem odpracovaných hodin, vyplacenými mzdami za provedenou práci a počtem pracovníků. Produktivitu práce lze sestavit také jako podíl předané hodnoty spadajícího na jednoho pracovníka. Navržené ukazatele produktivity jsou produktivita kapitálu a práce. (Kraftová, 2002, s. 136–137)

Produktivita práce měřená pomocí přidané hodnoty

$$PP = \frac{PH}{\emptyset L}$$

Kde PP je produktivita práce,

PH – přidaná hodnota,

$\emptyset L$ – průměrný počet pracovníků.

(Kraftová, 2002, s. 137)

Míra zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty

$$r_K^* = \frac{PH}{\emptyset K} \times 100$$

Kde r_K^* je míra zhodnocení celkového kapitálu počítaná pomocí přidané hodnoty,

PH – přidaná hodnota (účetní),

$\emptyset K$ – celkový kapitál (průměrná hodnota).

(Kraftová, 2002, s. 138)

II PRAKTICKÁ ČÁST

3 DOMOV NA DUBÍČKU, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Název organizace	Domov Na Dubíčku, příspěvková organizace
Forma organizace	příspěvková organizace
Sídlo organizace	Hrobice 105, 763 15 Slušovice
IČO	70850968
Zřizovatel	Zlínský kraj

(Domov Na Dubíčku: Domov Na Dubíčku, [2010])

Příspěvková organizace vznikla na základě vydání zřizovací listiny dne 1. 10. 2000 Okresním úřadem ve Zlíně dne 19. 7. 2000, čj. P/725. (Obchodní rejstřík: *Domov Na Dubíčku příspěvková organizace*, [2008])

Organizace je zaregistrována v obchodním rejstříku Krajského soudu v Brně. Domov je samostatným právním subjektem. V právních vztazích jedná svým jménem a nese odpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá. Dodržuje metodické pokyny svého zřizovatele a při vykonávání svých úloh dodržuje obecně závazné právní předpisy, které plynou ze zřizovací listiny. (*Interní materiály*, 2012)

3.1 Historie organizace

Domov Na Dubíčku je organizace s celoročním pobytem. Domov byl vybudován v roce 1986, ale prvotně fungoval jako školící středisko Pozemních staveb ve Zlíně. Objekt byl v roce 1992 zakoupen Okresním ústavem sociálních služeb Zlíny a k 1. 1. 1993 byla zahájena činnost Ústavu sociálních služeb pro mentálně postižené dospělé občany. Poté došlo ke změně názvu, a to na Domov Na Dubíčku, příspěvková organizace. (*Interní materiály*, [2009])

3.2 Činnost organizace

Organizace byla založena podle zřizovací listiny za účelem poskytování služeb sociální péče. (*Interní materiál*, 2012)

Služby poskytované klientům:

- celoroční ubytování,
- ošetrovatelské služby,

- nakupování,
- celodenní stravu,
- praní, úklid společných a vlastních prostor,
- pomoc při osobní hygieně,
- doprovod do zdravotnických zařízení,
- zajištění pohybové a kulturní činnosti i zprostředkování rekreačních pobytů,
- podpora klientů ve společenském, kulturním a náboženském životě,
- vedení k samostatnosti, sebeobsluze a soběstačnosti,
- účelné trávení volného času,
- vedení klienta k rozeznání svých potřeb, neurčujeme je,
- jednoduché opravy prádla,
- zajištění kosmetických, kadeřnických a hygienických potřeb,
- podpora kontaktu s rodinou,
- duchovní služby,
- společenskou činnost, komunitní setkávání,
- podpora klientů při uskutečňování jejich individuálních cílů,
- sociální práci,
- individuální plán poskytování sociální služby,
- ochrana zájmů klientů,
- zařízení příspěvku na péči. (Domov Na Dubíčku: *Co nabízíme*, [2010])

3.2.1 Cílová skupina

Cílovou skupinou domova jsou dospělí lidé od 27 let s psychiatrickou diagnózou, lehkým, středně těžkým a těžkým mentálním postižením, omezenou pohyblivostí i celkovou nepohyblivostí, kteří kvůli ztrátě soběstačnosti nejsou způsobilí žít samostatný život. Žádost uchazeče o ubytování je zařazena do pořadníku až po dosažení 27 let věku. Při přijetí uchazeče nezáleží na datu žádosti, ale na jeho životní situaci a současném stavu.

(Domov Na Dubíčku: *Cílová skupina*, [2010])

3.2.2 Finanční prostředky organizace

Pro svou činnost získává organizace finanční prostředky:

- z MPSV,
- z výnosů vlastních fondů,

- z doplňkové činnosti,
- z úhrad za pobyt od klientů organizace,
- od právnických a fyzických osob darováním, sponzorskými příspěvky přijatých vlastním jménem nebo děděním.

Organizace je plátcem daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, ale není plátcem DPH. (*Interní materiály*, 2012)

3.3 Vnitřní struktura organizace

Ředitel zařízení je nejvyšším orgánem, který organizaci řídí v cílech schváleného ročního rozpočtu a aktivit zaznamenaných ve zřizovací listině. Dále se organizace řídí podle vnitropodnikových norem:

- pracovní řád,
- provozní řád,
- sbírka směrnic účetní jednotky,
- etický kodex,
- vnitřní mzdový předpis,
- ekonomické rozbory.

Organizace je dělena na úseky, a to zdravotní, sociální a technicko-hospodářský úsek. Jednotlivé úseky mají své vedoucí, ale všechny jsou podřízené řediteli organizace. Od roku 2012 má organizace 31 zaměstnanců, z toho 2 zaměstnanci mají poloviční úvazek. (*Interní materiály*, 2012)

3.3.1 Ředitel organizace

Ředitel organizace je statutárním orgánem, proto má oprávnění vystupovat jménem organizace a reprezentovat ji v rozsahu její působnosti. Je jmenován a odvoláván Radou Krajského úřadu Zlínského kraje, který také určuje výši jeho mzdy. Ředitel organizuje, řídí a kontroluje aktivitu Domova Na Dubíčku tak, aby byla zachována podstata maximální hospodárnosti a efektivnosti. Za svou činnost je odpovědný v plné míře Radě Krajského úřadu Zlínského kraje přitom především:

- zabezpečuje cíl plynoucích ze všeobecně právních nařízení a zákonů,
- uzavírá hospodářské smlouvy,
- organizuje, dohlíží a vede činnost zaměstnanců a služeb v domově v souladu s přijatou osnovou, závaznými předpisy a ve prospěch klientů organizace,

- ustanovuje a odvolává vedoucí pracovníky organizace, vymezuje popis jejich pracovní činnosti a míru jejich povinností,
- určuje své zástupce a odborné vedoucí zaměstnance,
- určuje počet pracovníků jednotlivých služeb,
- rozhoduje o vzniku, změny a skončení pracovního poměru, podepisuje pracovní smlouvy, uzavírá dohody o pracích vykonaných mimo pracovní poměr,
- koná rozhodnutí o investičních záměrech. (*Interní materiály*, 2012)

3.3.2 Technicko-hospodářský úsek

Pozice vedoucího tohoto úseku není obsazena. Pod tento úsek patří ekonom, úsek úklidu, prádelny, údržby a kuchyně s vedoucím kuchyně. Zaměstnanci úseku úklidu provádějí běžný i těžký úklid v prostorách zařízení. Úsek prádelny zajišťuje praní, žehlení a krejčovské opravy osobního prádla klientů. Činnost úseku údržby je zabezpečení a vytváření vhodných podmínek pro chod zařízení. Ekonom je zodpovědný za komplexní vedení účetní a ekonomické agendy, financování organizace jako správce rozpočtu. Provádí kontrolu a řízení dokladů po stránce početní a věcné správnosti. Vede účetnictví organizace, sestavuje její rozpočet a provádí kontrolu hospodaření. S firmou Kvasar spolupracuje na zpracování mezd. Zároveň je vedoucí skladu potravin a vedoucí provozu kuchyně. S tím souvisí další činnosti, jako je zabezpečení celodenní stravy dle výživových zásad a potřeb klientů, a také obstarání stravy pro zaměstnance. Řídí, organizuje a dohlíží na práci pomocných kuchařek a kuchařek, které sestavují jídelní lístek a organizují práci v kuchyni. (*Interní materiály*, 2012)

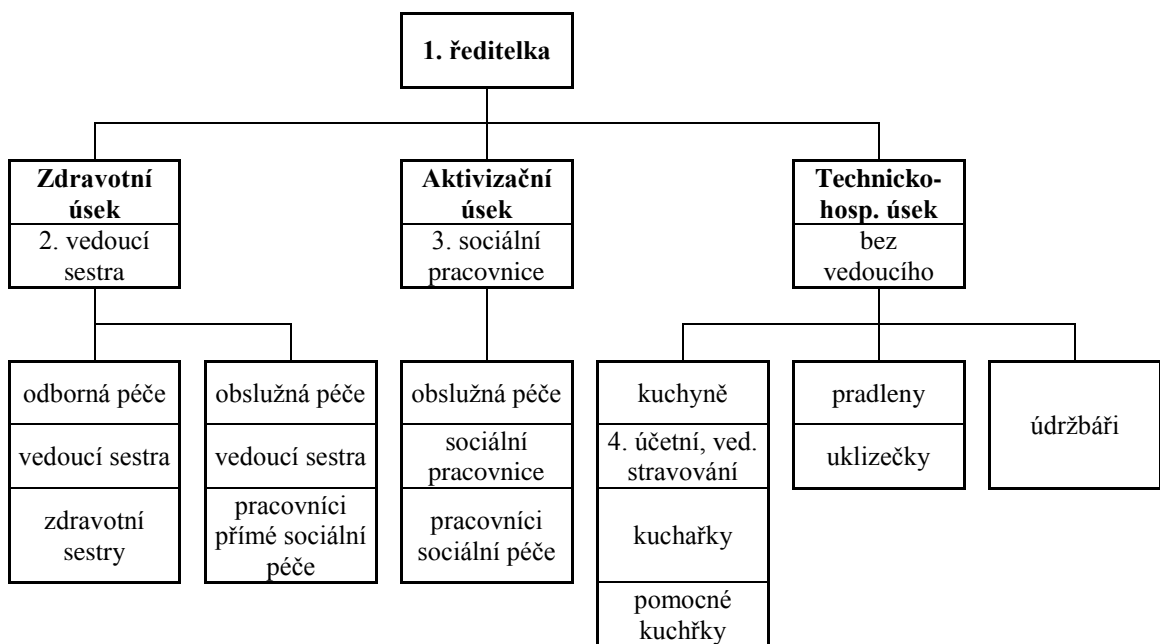
3.3.3 Sociální úsek

Součástí tohoto úseku je sociální pracovníce a pracovníce v sociálních službách – základní výchovná nepedagogická činnost. Sociální pracovníce je vedoucí úseku. Její činností je zabezpečení základních sociálních agend, vedení evidence pořadníku zájemců o přijetí do domova, přijímání uživatelů do domova a spolupracuje s úřady. Řídí činnost sociálních pracovníc, které mají vliv na vytváření, prohlubování a upevňování pracovních návyků klientů názorným předváděním jemné motoriky. (*Interní materiály*, 2012)

3.3.4 Zdravotní úsek

Zajišťuje poskytování zdravotní, ošetrovatelské a sociální péče. Ta je vykonávána zdravotnickými pracovníky a pracovníky v sociálních službách. Je také zodpovědný za koordinaci externí lékařskou péči a rehabilitační péči prováděnou vlastními zaměstnanci. Dále je úsek zodpovědný za dodržování protiepidemiologických opatření a hygienických předpisů, kontroluje sestavování jídelního lístku podle zásad zdraví a racionální výživy. Vedoucí sestra je odpovědná za medikaci pro klienty, včasné objednání na jednotlivá vyšetření a vedení individuálních plánů klientů. Je nadřízenou pracovníci zdravotních sester, které poskytují komplexní ošetrovatelskou péči bez odborného dohledu, a PSP, které provádí jednoduché ošetrovatelské úkony. (*Interní materiály*, 2012)

Zdroj: *Interní materiál* [2012]

Obr. 2. Organizační struktura

4 FINANČNÍ ANALÝZA DOMOVA NA DUBÍČKU

V této části bakalářské práce se zabývám finanční analýzou a její aplikací v příspěvkové organizaci. Použiji k tomu vertikální a horizontální metodu a také dílčí ukazatele autarkie, rentability, likvidity, aktivity, financování, investičního rozvoje/útlumu a produktivity. Pro použití těchto metod a ukazatele jsou nezbytné údaje z účetnictví a výroční zprávy z let 2009 – 2011.

4.1 Vertikální a horizontální analýza

Pro metodu vertikální a horizontální analýzy jsem použila rozvahu. Pomocí vertikální analýzy jsem sledovala strukturu aktiv a pasiv. Prostřednictvím horizontální analýzy jsem sledovala časový vývoj jednotlivých složek aktiv a pasiv.

4.1.1 Vertikální analýza aktiv

V roce 2009 byl objem celkových aktiv 16 884 491,47 Kč. Z toho 81,594 % byla aktiva tvořena stálými aktivy a 18,406 % oběžnými aktivy. Stálá aktiva se skládají jen z dlouhodobého hmotného majetku. Ten je tvořen pozemky (1,817 %), stavbami (73,006 %) a samostatnými movitými věcmi (6,771 %). Oběžná aktiva jsou tvořena zásobami (0,467 %), krátkodobými pohledávkami (3,509 %) a krátkodobým finančním majetkem (14,430 %). Z následujících výsledků je patrné, že oběžná aktiva jsou tvořena převážně finančními prostředky. V roce 2010 činila celková hodnota aktiv 15 595 654,49 Kč. Podíl stálých aktiv v podobě dlouhodobého hmotného majetku se snížil na 79,748 %. Dlouhodobý hmotný majetek je tvořen 1,836 % pozemky, 69,003 % stavbami a 8,909 % samostatnými movitými věcmi. Domov uskutečnil prodej nevyužívaného domu a pozemku v okolí domu obci Hrobice, který dříve sloužil jako ubytování pro děti z dětských domovů po dovršení 18 let. Z tohoto důvodu pokles podíl staveb i pozemku. Podíl samostatných movitých věcí vzrostl nákupem spotřebičů do prádelny. Oběžná aktiva se zvýšila na 20,252 % zvýšením krátkodobého finančního majetku na 16,562 %. Ten se zvýšil pomocí navýšení finančních prostředků na běžném účtu a běžném účtu FKSP. Snížil se také podíl krátkodobých pohledávek na 3,11 %. V roce 2011 je objem celkových aktiv 15 127 451,35 Kč. Podíl stálých aktiv se zvýšil na 80,89 % snížením oběžných aktiv na 19,108 %. U oběžných aktiv se snížil podíl krátkodobého finančního majetku na 15,060 % snížením finančních prostředků. Podle výsledků vertikální analýzy pasiv je zřejmé, že ve všech letech jsou celková aktiva tvořena převážně ze stálých aktiv. Oběžná

aktiva jsou složena převážně z krátkodobého finančního majetku. Během sledovaného období se struktura aktiv výrazně nemění.

Rozvaha k 31. 12. Název položky	Rok					
	2009	2010	2011	2009 (%)	2010 (%)	2011 (%)
Aktiva celkem	16 884 491,47	15 595 654,49	15 127 451,35	100,000	100,000	100,000
Stálá aktiva	13 776 668,20	12 437 216,20	12 236 583,70	81,594	79,748	80,890
Dlouhodobý hmotný majetek	13 776 668,20	12 437 216,20	12 236 853,70	81,594	79,748	80,890
Pozemky	306 840,00	286 404,00	286 404,00	1,817	1,836	1,893
Stavby	12 326 614,20	10 761 459,20	10 546 181,20	73,006	69,003	69,716
SAMV a soubory movitých věcí	1 143 214,00	1 389 353,00	1 404 268,50	6,771	8,909	9,283
Oběžná aktiva	3 107 823,27	3 158 438,29	2 890 597,65	18,406	20,252	19,108
Zásoby	78 854,68	90 458,43	83 781,96	0,467	0,580	0,554
Materiál na skladě	78 854,68	90 458,43	83 781,96	0,467	0,580	0,554
Krátkodobé pohledávky	592 540,00	485 054,00	528 675,00	3,509	3,110	3,495
Odběratelé	21 026,00	9 900,00	38 591,00	0,125	0,063	0,255
Krátkodobé poskytnuté zálohy	570 930,00	474 570,00	489 510,00	3,381	3,043	3,236
Ostatní krátkodobé pohledávky	584,00	584,00	574,00	0,003	0,004	0,003
Krátkodobý finanční majetek	2 436 428,59	2 582 925,86	2 278 140,69	14,430	16,562	15,060
Běžný účet	2 303 911,64	2 450 346,06	2 129 956,04	13,645	15,712	14,080
Běžný účet FKSP	61 805,95	99 634,80	96 931,65	0,366	0,639	0,641
Pokladna	70 711,00	32 945,00	51 253,00	0,419	0,211	0,339

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 1. Vertikální analýza aktiv

4.1.2 Vertikální analýza pasiv

Rozvaha k 31. 12.	Rok					
	2009	2010	2011	2009 (%)	2010 (%)	2011 (%)
Pasiva celkem	16 884 491,47	15 595 654,49	15 127 451,35	100,000	100,000	100,000
Vlastní kapitál	15 107 687,39	13 840 854,17	13 639 622,38	89,477	88,748	90,165
Jmění účetní jednotky	14 163 986,07	12 824 534,07	12 624 171,57	83,888	82,231	83,452
Fondy účetní jednotky	908 996,67	914 660,62	971 912,10	5,384	5,865	6,425
Fond odměn	2 100,00	3 100,00	3 100,00	0,012	0,020	0,021
FKSP	81 210,92	111 151,22	103 201,22	0,481	0,713	0,682
Rezervní fond tvořen ze zlep. VH	46 575,25	80 279,90	181 939,38	0,276	0,515	1,203
Rezervní fond z ostatních titulů	61 359,00	75 276,00	84 930,00	0,363	0,483	0,561
Investiční fond	717 751,50	644 853,50	598 741,50	4,251	4,135	3,958
VH běžného účetního období	34 704,65	101 659,48	43 538,71	0,206	0,652	0,288
Cizí zdroje	1 776 804,08	1 754 800,32	1 487 828,97	10,523	11,252	9,835
Krátkodobé závazky	1 776 804,08	1 754 800,32	1 487 828,97	10,523	11,252	9,835
Dodavatelé	384 540,92	277 671,74	77 709,54	2,277	1,780	0,514
Zaměstnanci	297 006,00	301 372,00	297 135,00	1,759	1,932	1,964
Zúčtování s institucemi SZ a ZP	229 076,00	245 020,00	256 351,00	1,357	1,571	1,695
Daň z příjmů	30 000,00	24 660,00	43 280,00	0,178	0,158	0,286
Jiné přímé daně	38 500,00	46 750,00	51 688,00	0,228	0,300	0,342
Dohadné účty pasivní	627 729,00	681 800,00	576 912,00	3,718	4,372	3,814
Ostatní krátkodo. závazky	169 952,16	177 526,58	184 753,43	1,007	1,138	1,221

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 2. Vertikální analýza pasiv

Objem celkových pasiv v roce 2009 je 16 884 491,47 Kč. Podíl vlastního kapitálu na celkových pasivech je 89,477 % a cizích zdrojů 10,523 %. Vlastní kapitál je tvořen jmění účetní jednotky (83,888 %), fondy účetní jednotky (5,384 %) a VH běžného účetního období (0,206 %). Cizí zdroje jsou tvořeny jen krátkodobými závazky. V roce 2010 se snížil podíl vlastního kapitálu na 88,748 %. Klesl i podíl jmění účetní jednotky na 82,231 %, ale podíl VH běžného účetního období se zvýšil na 0,652 % a fondy

účetní jednotky na 5,865 %. Fondy účetní jednotky jsou tvořeny z 0,02 % fondem odměn, 0,713 % FKSP, 0,515 % rezervním fondem tvořeným ze zlep. VH, 0,483 % rezervním fondem z ostatních titulů a 4,135 % investičním fondem. V roce 2011 se podíl vlastního kapitálu zvýšil na 90,165 %. Jmění účetní jednotky představuje 83,452 % vlastního kapitálu, fondy účetní jednotky 6,425 % a VH běžného období 0,288 %. Podíly na fondech účetní jednotky jsou následující: fond odměn 0,021 %, FKSP 0,682 %, rezervní fond tvořen ze zlep. VH 1,203 %, rezervní fond z ostatních titulů 0,561 % a investiční fond 3,958 %. V roce 2009 je podíl krátkodobých závazků 10,523 %. Ty jsou tvořeny 2,277 % dodavateli, 1,759 % zaměstnanci, 1,357 % zúčtováním s institucemi SZ a ZP, 0,178 % dani z příjmů, 0,228 % jinými přímými daněmi, 3,718 % dohadnými účty pasivními a 1,007 % ostatními krátkodobými závazky. V roce 2010 je podíl krátkodobých závazků vyšší, a to 11,252 %. Z toho jsou dodavatelé 1,78 %, zaměstnanci 1,932 %, zúčtování s institucemi SZ a ZP 1,571 %, daň z příjmů 0,158 %, jiné přímé daně 0,3 %, dohadné účty pasivní 4,372 %, ostatní krátkodobé závazky 1,138 %. V roce 2011 se podíl krátkodobých závazků snížil na 9,835 %. Jednotlivé složky závazků změnilly své podíly. Podíl dodavatelů je 0,514 %, zaměstnanců 1,964 %, zúčtování s institucemi SZ a ZP 1,695 %, daně z příjmů 0,286 %, jiných přímých daní 0,342 %, dohadných účtů pasivních 3,814 % a ostatních krátkodobých závazků 1,221 %.

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 1. Vertikální analýza aktiv a pasiv

4.1.3 Horizontální analýza aktiv

V roce 2009 stoupla celková aktiva o 1,207 %, tedy o 201 369,63 Kč zvýšením oběžných aktiv o 26,056 %. V roce 2010 se celková aktiva snížila o 7,633 % z důvodu snížení stálých aktiv o 9,723 %. V roce 2011 se dále snížila o 3,002 % snížením stálých aktiv o 1,613 % i oběžných aktiv o 8,48 %. Stálá aktiva jsou tvořena pouze složkou dlouhodobého majetku, protože domov nemá žádné dlouhodobé pohledávky a dlouhodobý finanční majetek. Dlouhodobý drobný hmotný a nehmotný majetek je ihned odepsán. Dlouhodobý hmotný majetek je tvořen pozemky, stavbami a samostatnými movitými věci. V roce 2009 se hodnota pozemku nezvýšila. V roce 2010 se snížila o 6,66 % prodáním pozemku. Prodaný pozemek byl součástí domu, který byl prodán. V roce 2011 se stav pozemku nezměnil. U položky stavby je klesající tendence. V roce 2009 se snížila hodnota o 1,735 % z důvodu odepisování. V roce 2010 je zaznamenána pokles o 12,697 %. Pokles byl způsoben prodejem domu, který dříve sloužil jako ubytování pro děti z dětských domovu. V malé míře snížení způsobilo odepisování. V roce 2011 klesla hodnota staveb o 2 % odepisováním. V roce 2009 se samostatné movité věci snížily o 16,342 % odepisováním. V roce 2010 je zaznamenán nárůst o 21,53 %. Důvodem zvýšení je zakoupení průmyslového žehliče a 2 vysokootáčkových praček. V roce 2011 se vzrostly samostatné movité věci o 1,074 %. Oběžná aktiva jsou tvořena složkami zásob, krátkodobých pohledávek a krátkodobým finančním majetkem. Oběžná aktiva se v roce 2009 zvýšila o 26,056 % (o 642 399,63 Kč). V roce 2010 vzrostla oběžná aktiva o 1,629 % (o 50 615,75 Kč). V roce 2011 byl náhlý pokles o 8,48 % (267 840,64 Kč). Organizace má velmi malé zásoby a jen materiálové. V roce 2009 se snížily o 7,006 %, v roce 2010 se opět zvýšily o 14,715 %. V roce 2011 je zaznamenán pokles o 7,381 %. Krátkodobé pohledávky se v roce 2009 zvýšily o 31,214 % zvýšením krátkodobých poskytnutých záloh. V roce 2010 je zaznamenána pokles pohledávek o 18,14 %. Největší podíl na poklesu mají krátkodobé poskytnuté zálohy. V roce 2011 krátkodobé pohledávky vzrostly o 8,993 % z důvodu zvýšení odběratelů a krátkodobých poskytnutých záloh. Největší výkyvy jsou zaznamenány u odběratelů. V roce 2009 vzrostli o 50,261 %, v roce 2010 se hodnota snížila o 52,915 %. V roce 2011 se hodnota navýšila o 289,808 %. Krátkodobé poskytnuté zálohy se v roce 2009 zvýšily o 36,56 %, ale v roce 2010 došlo k jejich snížení o 16,878 %. V roce 2011 se navýšily o 3,148 %. Ostatní krátkodobé pohledávky se v roce 2009 se snížily o 97,007 %. V roce 2010 nedošlo ke změně a v roce 2011 se snížily

o 1,712 %. Největší podíl oběžných aktiv tvoří krátkodobý finanční majetek. V roce 2009 krátkodobý finanční majetek vzrostl o 26,598 % a v roce 2010 se ještě navýšil o 6,013 %. V roce 2011 se krátkodobý finanční majetek snížil o 11,8 %. Stav běžného účtu se v roce 2009 zvýšil o 28,483 % navýšením investičního a rezervního fondu. V roce 2010 se dále zvýšil o 6,356 % nárůstem provozních prostředků. V roce 2011 došlo k poklesu o 13,075 % snížením provozních prostředků a čerpáním z rezervního fondu. V roce 2009 se stav běžného účtu FKSP zvýšil o 112,764 %. V roce 2010 se stav zvýšil o 61,206 %. V roce 2011 stav běžného účtu FKSP poklesl o 2,713 %. V roce 2009 se stav pokladny snížil o 30,903 % výdaj na drobné nákupy a kapesným klientům. V roce 2010 stav pokladny poklesl o 53,409 % z důvodu výdaje na drobné nákupy a kapesné klientům. V roce 2011 se stav pokladny zvýšil o 55,571 %. Příjem je na základě tržby z doplňkové činnosti.

Rozvaha k 31. 12.	Rok									
	2008	2009	2010	2011	2009		2010		2011	
					Absolutní hodnota	%	Absolutní hodnota	%	Absolutní hodnota	%
Aktiva celkem	16 683 121,84	16 884 491,47	15 595 654,49	15 127 451,35	201 369,63	1,207	-1 288 836,98	-7,633	-468 203,14	-3,002
Stálá aktiva	14 217 698,20	13 776 668,20	12 437 216,20	12 236 583,70	-441 030,00	-3,102	-1 339 452,00	-9,723	-200 632,50	-1,613
Dlouhodobý hmotný majetek	14 217 698,20	13 776 668,20	12 437 216,20	12 236 853,70	-441 030,00	-3,102	-1 339 452,00	-9,723	-200 362,50	-1,611
Pozemky	306 840,00	306 840,00	286 404,00	286 404,00	0,00	0,000	-20 436,00	-6,660	0,00	0,000
Stavby	12 544 318,20	12 326 614,20	10 761 459,20	10 546 181,20	-217 704,00	-1,735	-1 565 155,00	-12,697	-215 278,00	-2,000
SAMV a soubory movitých věcí	1 366 540,00	1 143 214,00	1 389 353,00	1 404 268,50	-223 326,00	-16,342	246 139,00	21,530	14 915,50	1,074
Oběžná aktiva	2 465 423,64	3 107 823,27	3 158 438,29	2 890 597,65	642 399,63	26,056	50 615,02	1,629	-267 840,64	-8,480
Zásoby	84 795,11	78 854,68	90 458,43	83 781,96	-5 940,43	-7,006	11 603,75	14,715	-6 676,47	-7,381
Materiál na skladě	84 795,11	78 854,68	90 458,43	83 781,96	-5 940,43	-7,006	11 603,75	14,715	-6 676,47	-7,381
Krátkodobé pohledávky	451 584,40	592 540,00	485 054,00	528 675,00	140 955,60	31,214	-107 486,00	-18,140	43 621,00	8,993
Odběratelé	13 993,00	21 026,00	9 900,00	38 591,00	7 033,00	50,261	-11 126,00	-52,915	28 691,00	289,808
Krátkodobé poskytnuté zálohy	418 080,00	570 930,00	474 570,00	489 510,00	152 850,00	36,560	-96 360,00	-16,878	14 940,00	3,148
Ostatní krátkodobé pohledávky	19 511,40	584,00	584,00	574,00	-18 927,40	-97,007	0,00	0,000	-10,00	-1,712
Krátkodobý finanční majetek	1 924 544,13	2 436 428,59	2 582 925,86	2 278 140,69	511 884,46	26,598	146 497,27	6,013	-304 785,17	-11,800
Běžný účet	1 793 159,10	2 303 911,64	2 450 346,06	2 129 956,04	510 752,54	28,483	146 434,42	6,356	-320 390,02	-13,075
Běžný účet FKSP	29 049,03	61 805,95	99 634,80	96 931,65	32 756,92	112,764	37 828,85	61,206	-2 703,15	-2,713
Pokladna	102 336,00	70 711,00	32 945,00	51 253,00	-31 625,00	-30,903	-37 766,00	-53,409	18 308,00	55,571
Náklady příštích období	4 500,00	0,00	0,00	0,00	-4 500,00	-100,000	0,00	0,000	0,00	0,000

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 3. Horizontální analýza aktiv

4.1.4 Horizontální analýza pasiv

V roce 2009 vzrostl stav pasiv o 1,207 % z důvodu navýšení cizích zdrojů. V roce 2010 se stav pasiv snížil o 7,633 %. Příčinou bylo snížení vlastního kapitálu. V roce 2011 se pasiva mírně snížily o 1,454 % po úbytku vlastního kapitálu i cizích zdrojů. Vlastní kapitál se v roce 2009 navýšil o 0,486 % důsledkem navýšení všech fondů organizace, především investičního fondu. V roce 2010 pokles vlastní kapitál o 8,385 %, díky snížení jmění účetní jednotky až o 8,385 %. Ta se snížila prodejem domu a přilehlého pozemku obci Hrobice. V roce 2011 se snížil o 3,002 %. Fondy účetní jednotky se v roce 2009 zvýšily o 127,072 % z důvodů navýšení investičního fondu. V roce 2010 vzrostly jen o 0,623 % a v roce 2011 o 6,259 %. Vysoký nárůst zaznamenává i rezervní fond tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření. V roce 2009 vzrostl o 157,448 %, v roce 2010 se zvýšil o 72,366 % a v roce 2011 vzrostl o 126,631 %. Důvodem stoupající tendence je, že v těchto letech nebylo žádné čerpání fondu. Výsledek hospodaření má velké výkyvy. V roce 2009 vzrostl o 18,407 % a v roce 2010 byl nárůst větší, a to o 192,928 %. V roce 2011 výsledek hospodaření klesl o 57,17 %. Cizí zdroje mají klesající charakter a jsou složeny jen z krátkodobých závazků. V roce 2009 se zvýšily závazky o 7,784 % a v roce 2010 se snížily na 1,238 %. V roce 2011 klesl stav závazků více, a to o 15,214 %. U dodavatelů je v roce 2009 zaznamenán pokles o 13,396 %. V roce 2010 se závazky vůči dodavatelům snížily o 27,791 % a v roce 2011 znovu poklesly o 72,014 %. U položky zaměstnanci je zvýšení v roce 2009 o 2,513 % a v roce 2010 o 1,47 % způsobeno nevyplacenými mzdami za měsíc prosinec. V roce 2011 nastal pokles o 1,406 % z důvodu nižších nevyplacených mezd za měsíc prosinec. U položky zúčtování s institucemi SZ a ZP nedošlo k poklesu. V roce 2009 se položka zvýšila o 18,768 %. V roce 2010 položka vzrostla o 6,96 % a v roce 2011 se navýšila o 4,625 %. Nárůst u všech let je ovlivněn velikostí mzdy a odvody SZ a ZP. Daň z příjmu se v roce 2009 zvýšila o 1,695 %, v roce 2010 klesla o 17,8 % a v roce 2011 vzrostla o 75,507 %. V roce 2009 také vzrostly o 15,046 % jiné přímé daně a v roce 2010 vzrostly o 21,429 %. V roce 2011 se navýšily o 10,563 %. Ostatní krátkodobé závazky klesly v roce 2009 o 9,588 %. V roce 2010 vzrostly o 4,457 % a v roce 2011 je také nárůst o 4,071 %.

Rozvaha k 31. 12.	Rok									
	2008	2009	2010	2011	2008 - 2009		2009 - 2010		2010 - 2011	
					Absolutní hodnota	%	Absolutní hodnota	%	Absolutní hodnota	%
Pasiva celkem	16 683 121,84	16 884 491,47	15 595 654,49	15 127 451,35	201 369,63	1,207	-1 288 836,98	-7,633	-468 203,14	-3,002
Vlastní kapitál	15 034 637,01	15 107 687,39	13 840 854,17	13 639 622,38	73 050,38	0,486	-1 266 833,22	-8,385	-201 231,79	-1,454
Jmění účetní jednotky	14 605 016,07	14 163 986,07	12 824 534,07	12 624 171,57	-441 030,00	-3,020	-1 339 452,00	-9,457	-200 362,50	-1,562
Fondy účetní jednotky	400 311,39	908 996,67	914 660,62	971 912,10	508 685,28	127,072	5 663,95	0,623	57 251,48	6,259
Fond odměn	1 600,00	2 100,00	3 100,00	3 100,00	500,00	31,250	1 000,00	47,619	0,00	0,000
FKSP	58 224,19	81 210,92	111 151,22	103 201,22	22 986,73	39,480	29 940,30	36,867	-7 950,00	-7,152
Rezervní fond tvořen ze zlep. VH	18 091,10	46 575,25	80 279,90	181 939,38	28 484,15	157,448	33 704,65	72,366	101 659,48	126,631
Rezervní fond z ostatních titulů	45 674,60	61 359,00	75 276,00	84 930,00	15 684,40	34,339	13 917,00	22,681	9 654,00	12,825
Investiční fond	276 721,50	717 751,50	644 853,50	598 741,50	441 030,00	159,377	-72 898,00	-10,156	-46 112,00	-7,151
VH běžného účetního období	29 309,55	34 704,65	101 659,48	43 538,71	5 395,10	18,407	66 954,83	192,928	-58 120,77	-57,172
Cizí zdroje	1 648 484,83	1 776 804,08	1 754 800,32	1 487 828,97	128 319,25	7,784	-22 003,76	-1,238	-266 971,35	-15,214
Krátkodobé závazky	1 648 484,83	1 776 804,08	1 754 800,32	1 487 828,97	128 319,25	7,784	-22 003,76	-1,238	-266 971,35	-15,214
Dodavatelé	444 020,56	384 540,92	277 671,74	77 709,54	-59 479,64	-13,396	-106 869,18	-27,791	-199 962,20	-72,014
Zaměstnanci	289 725,00	297 006,00	301 372,00	297 135,00	7 281,00	2,513	4 366,00	1,470	-4 237,00	-1,406
Zúčtování s institucemi SZ a ZP	192 877,00	229 076,00	245 020,00	256 351,00	36 199,00	18,768	15 944,00	6,960	11 331,00	4,625
Daň z příjmů	29 500,00	30 000,00	24 660,00	43 280,00	500,00	1,695	-5 340,00	-17,800	18 620,00	75,507
Jiné přímé daně	33 465,00	38 500,00	46 750,00	51 688,00	5 035,00	15,046	8 250,00	21,429	4 938,00	10,563
Dohadné účty pasivní	470 921,43	627 729,00	681 800,00	576 912,00	156 807,57	33,298	54 071,00	8,614	-104 888,00	-15,384
Ostatní krátkodobé závazky	187 975,84	169 952,16	177 526,58	184 753,43	-18 023,68	-9,588	7 574,42	4,457	7 226,85	4,071

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 4. Horizontální analýza pasiv

4.2 Dílčí ukazatele finanční analýzy

V této části práce jsem se zabývala aplikací dílčích ukazatelů autarkie, rentability, likvidity, aktivity, financování, investičního rozvoje/útlumu a produktivity. Zvolila jsem ty ukazatele, které jsou důležité pro posouzení organizace.

4.2.1 Ukazatele autarkie

K posouzení soběstačnosti jsem použila ukazatele autarkie hlavní činnosti a míru příjmů z neinvestiční dotace na celkových příjmech.

Autarkie hlavní činnosti

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Výnosy z hlavní činnosti	12 865 547,15	13 482 555,79	13 058 189,69
Náklady z hlavní činnosti	12 796 559,50	13 323 331,31	12 943 218,98
Autarkie hlavní činnosti (%)	100,539	101,195	100,888

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 5. Autarkie hlavní činnosti (%)

Pomocí ukazatele autarkie je hodnocena míra soběstačnosti organizace. Autarkie hlavní činnosti vyjadřuje, jak jsou náklady kryty výnosy. Výsledek je v procentuálním vyjádření. Ukazatel nevykazuje velké výkyvy. V roce 2009 má autarkie hlavní činnosti hodnotu 100,539 %. V roce 2010 jeho hodnota vzrostla na 101,195 % a dosahuje nejvyšších hodnot během tří let. Jeho nárůst je v důsledku vyšších příjmů od zdravotní pojišťovny. V roce 2011 je zaznamenán mírný pokles na 100,888 %. Pokles je nejvíce ovlivněn nižší dotací z MPSV a zvýšením nákladů na opravy budovy domova. Má pozitivní výsledky, což znamená, že náklady z hlavní činnosti jsou plně kryty výnosy z hlavní činnosti.

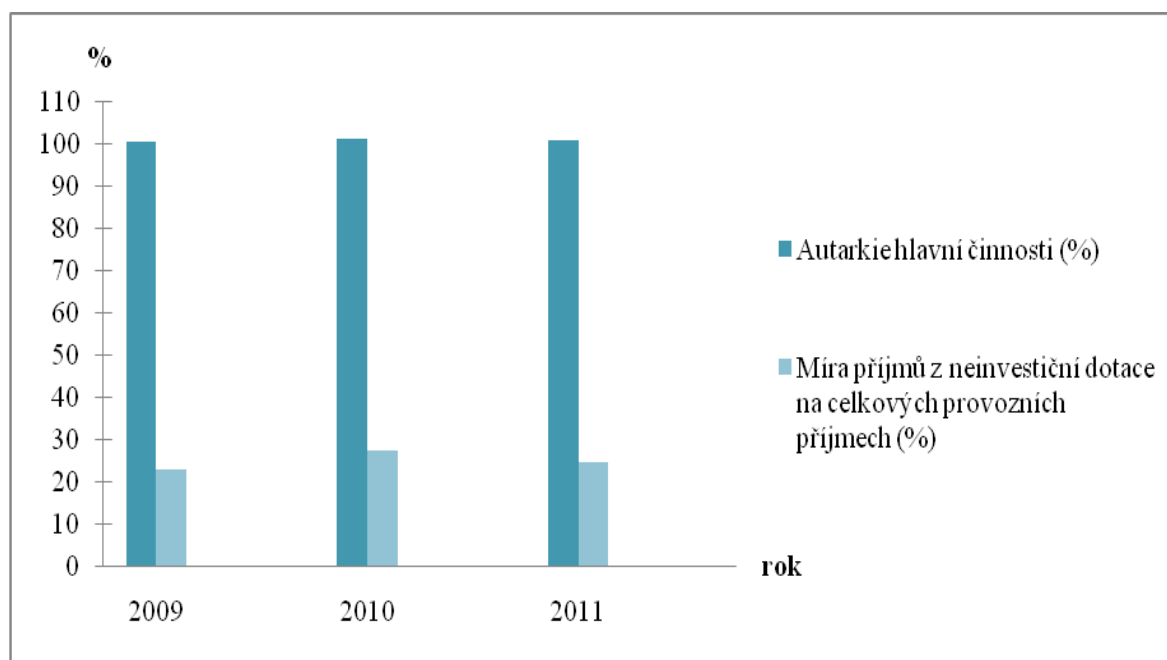
Míra příjmů z neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Neinvestiční dotace	4 047 000,00	4 504 000,00	3 660 000,00
Neinvestiční příjmy	17 381 827,08	16 527 841,53	14 806 778,99
Míra příjmů z neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech (%)	23,283	27,251	24,718

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 6. Míra příjmů z neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech (%)

Tento ukazatel nám vyjadřuje podíl neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech. Výsledná hodnota je vyjádřena v procentech. U ukazatele míry příjmů z neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech je mezi roky zaznamenáno zvýšení a pokles. V roce 2009 dosahuje jeho hodnota 23,283 %. V roce 2010 byl nárůst hodnoty ukazatele na 27,251 % z důvodu zvýšení poskytnuté dotace z MPSV. V roce 2011 je naopak pokles na 24,718 %, protože poskytovaná dotace je nižší než předchozí rok. Ukazatel má nízké hodnoty, což znamená, že celkové provozní příjmy jsou kryté neinvestiční dotací jen z velmi malé části. Příjmy jsou tvořeny především platbami od klientů a od zdravotní pojišťovny.

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 2. Ukazatele autarkie

4.2.2 Ukazatele rentability

Pro hodnocení rentability organizace jsem využila ukazatele rentability nákladů doplňkové činnosti, haléřového ukazatele nákladovosti a variátor celkových nákladů.

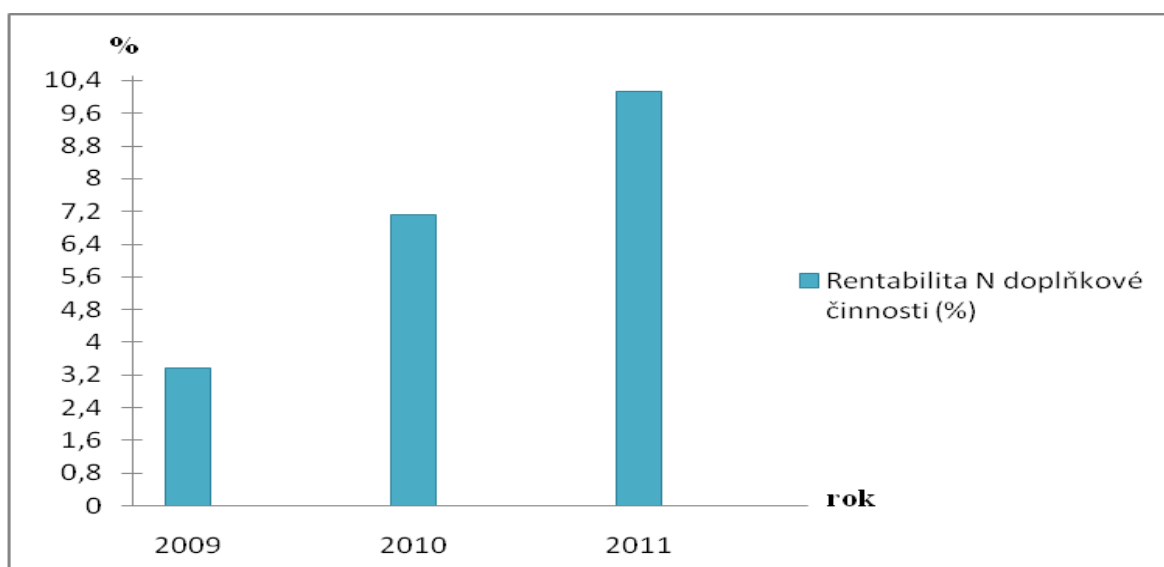
Rentabilita nákladů doplňkové činnosti

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
VH doplňkové činnosti	3 882,00	8 440,00	11 558,00
Náklady doplňkové činnosti	115 083,00	118 665,00	114 082,00
Rentabilita N doplňkové činnosti (%)	3,373	7,112	10,131

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 7. Rentabilita nákladů doplňkové činnosti (%)

Ukazatel rentability DČ posuzuje výnosnost doplňkové činnosti. Výsledek je v procentuálním vyjádření. V roce 2009 je hodnota rentability nákladů hlavní činnosti 3,373 % a je nejnižší ve sledovaném období. V roce 2010 je zaznamenán nárůst rentability na 7,112 %. Nárůst je na základě zvýšení doplňkové činnosti - prodeje obědů. V roce 2011 ukazatel vzrostl na 10,131 %. Je to důsledkem zvýšení cen obědů. Podle výsledků je znatelné, že rentabilita nákladů doplňkové činnosti je velmi nízká. Domov provozuje doplňkovou činnost v malém rozsahu. I když vytváří zisk, tak v případě větší ztráty z hlavní činnosti, ji není schopna pokrýt.

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 3. Rentabilita nákladů doplňkové činnosti (%)

Haléřový ukazatel nákladovosti

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Náklady na DČ	115 083,00	118 665,00	114 082,00
Výnosy z DČ	118 965,00	127 105,00	125 640,00
Lomový faktor = 0,6180339			
Haléřový ukazatel nákladovosti	0,967	0,934	0,908

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 8. Haléřový ukazatel nákladovosti

Ukazatel je vyjádřen v absolutní hodnotě. Tento ukazatel nám vyjadřuje, kolik nákladů DČ připadne na 1 Kč výnosů. Haléřový ukazatel nákladovosti je po porovnání s lomovým faktorem velmi pozitivní ve všech letech. Hodnota v roce 2009 činí 0,967, tedy na 1 Kč výnosu připadne 0,967 haléřů nákladu. V roce 2010 klesla na 0,934, z důvodů zvýšení výnosů a snížení nákladů. V roce 2011 se snížila na 0,908. Příčiny snížení je pokles nákladů i výnosů. Výnosy z doplňkové činnosti jsou ovlivňovány počtem prodaných obědů a jejich cenou. Doplňková činnost má dobré výsledky, ale je provozována ve velmi malé míře. Má mírně klesající charakter.

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
cena obědu (Kč)	55	55	60
počet obědů	2 163	2 311	2 094

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 9. Produkce doplňkové činnosti

Variátor celkových nákladů

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Náklady celkem v období t+1	12 911 642,50	13 441 996,79	13 057 300,98
Náklady celkem v období t	11 679 085,75	12 911 642,50	13 441 996,79
Výnosy celkem v období t+1	12 984 512,15	13 609 660,79	13 183 829,69
Výnosy celkem v období t	11 739 575,30	12 984 512,15	13 609 660,79
Variátor celkových nákladů	0,995	0,853	0,915

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 10. Variátor celkových nákladů

Variátor celkových nákladů posuzuje změnu celkových nákladů. Hodnota variátoru by neměla být vyšší. Jestli je variátor vyšší než 1, tak organizace nereaguje pohotově na zvýšení hodnoty nákladů. Hodnota variátoru u všech let má pozitivní hodnotu. V roce 2009 vykazuje nejvyšších hodnot, a to 0,995. V roce 2010 došlo k poklesu na 0,853 a v roce 2011 opět ke zvýšení na 0,915. Organizace má nízkou dynamiku nákladů. Mezi roky nejsou výrazné změny v hodnotách.

4.2.3 Ukazatele likvidity

K posouzení likvidity jsem použila ukazatele okamžité likvidity, pohotové likvidity a pracovního kapitálu.

Okamžitá likvidita

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Peníze a jejich ekvivalenty	2 436 428,59	2 582 925,86	2 278 140,69
Krátkodobé závazky	1 149 075,08	1 073 000,32	910 916,97
Okamžitá likvidita	2,120	2,407	2,501

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 11. Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita vyjadřuje platební schopnost organizace. Používá se absolutních hodnot. Ukazatel okamžité likvidity má stoupající charakter. Doporučená hodnota u neziskového sektoru bývá vyšší než u ziskového, tedy vyšší než hodnota 0,2.

V roce 2009 byla hodnota ukazatele 2,120 a v roce 2010 se zvýšila na 2,407. Důvodem byl nárůst peněžních prostředků na bankovním účtu a snížení krátkodobých závazků. V roce 2011 je ukazatel okamžité likvidity nejvyšší, dosahuje hodnoty 2,501. Příčina nárůstu je zvýšení peněz na bankovním účtu a snížení krátkodobých závazků. Příspěvková organizace má velké množství finančních prostředků, které nejsou dostatečně zhodnocovány.

Pohotová likvidita

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Peníze a jejich ekvivalenty	2 436 428,59	2 582 925,86	2 278 140,69
Krátkodobé pohledávky	592 540,00	485 054,00	528 675,00
Krátkodobé závazky	1 149 075,08	1 073 000,32	910 916,97
Pohotová likvidita	2,636	2,859	3,081

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 12. Pohotová likvidita

Pohotová likvidita je také někdy nazývána rychlým testem finančního zdraví. Posuzuje vázanost peněžních prostředků v peněžích a pohledávkách. Doporučená hodnota je kolem 1 a je vyjádřena v absolutním čísle. V roce 2009 je hodnota pohotové likvidity 2,636. V roce 2010 se navýšil na 2,859 z důvodu snížení krátkodobých pohledávek a zvýšení peněžních prostředků na běžném účtu. V roce 2011 klesl stav peněžních prostředků na běžném účtu a stav krátkodobých závazků, ale zvýšil se stav krátkodobých pohledávek. Na základě toho se pohotová likvidita zvýšila na 3,081. Podle výsledku tohoto ukazatele má organizace velkou míru prostředků vázanou v pohledávkách a v peněžích.

Pracovní kapitál

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Oběžná aktiva	3 107 823,27	3 158 438,29	2 890 597,65
Krátkodobé závazky	1 149 075,08	1 073 000,32	910 916,97
Pracovní kapitál	1 958 748,19	2 085 437,97	1 979 680,68

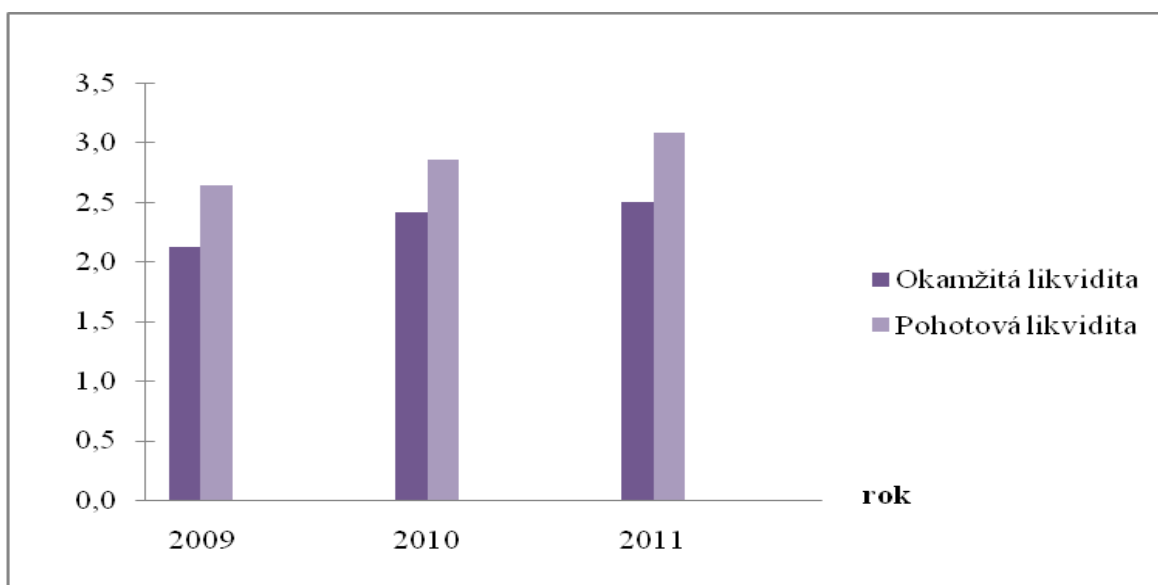
Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 13. Pracovní kapitál

Pracovní kapitál vyjadřuje v absolutní hodnotě schopnost splatit v daném okamžiku své krátkodobé závazky. V roce 2009 činila hodnota 1 958 748, 19. V roce 2010 se hodnota pracovního kapitálu zvýšila na 2 085 437,97, protože vzrostl stav peněžních prostředků

v pokladně a na běžném účtu. Mírný nárůst je zaznamenán i u oběžných aktiv, konkrétně u materiálových zásob. Dále výsledek ovlivnilo snížení krátkodobých závazků. V roce 2011 mírně klesla hodnota ukazatele na 1 979 680,97. Bylo to způsobeno snížením finančních prostředků na běžném účtu a také snížením stavu krátkodobých pohledávek i krátkodobých závazků. Ukazatel pracovního kapitálu nám naznačuje, že ve všech letech má více jak polovinu prostředků pro svou provozní činnost. Tedy při okamžitém splacení krátkodobých závazků zůstane organizaci dostatek peněžních prostředků. Dle ukazatele je organizace likvidní.

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 4. Ukazatele likvidity

4.2.4 Ukazatele aktivity

Pro posouzení aktivity jsem použila ukazatele obratu kapitálu, míru vázanosti fixních aktiv na výnosech, dobu obratu a poměr dob obratu.

Obrat kapitálu

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Výnos	12 984 512,15	13 609 660,79	13 183 829,69
Kapitál, celková pasiva	16 783 806,66	16 240 072,98	15 361 552,92
Obrat kapitálu	0,770	0,840	0,860

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 14. Obrat kapitálu

Obrat kapitálu vyjadřuje hodnotu účasti kapitálu na výnosech. Při výpočtu je využita hodnota průměrného kapitálu. Ukazatel má stoupající tendenci, ale výsledné hodnoty jsou velmi nízké. V roce 2010 se zvýšil obrat kapitálu z 0,770 na 0,840. Růst ukazatele ovlivnilo zvýšení dotace z MPSV a vyšší výnos z poskytování služeb. Celkový kapitál se snížil z důvodu prodeje domu a přilehlého pozemku. V roce 2011 hodnota vzrostla na 0,860. Vývoj v tomto roce je ovlivněn nejvíce snížením krátkodobých závazků a také nižším výsledkem hospodaření. Podle výsledků obratu kapitálu organizace není využíván kapitál efektivně.

Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Fixní aktiva v ZC	13 997 183,20	13 106 942,20	12 337 034,95
Výnos	12 984 512,15	13 609 660,79	13 183 829,69
Míra vázanosti FA na V	1,080	0,960	0,940

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 15. Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech

Ukazatel vyjadřuje vázanost fixních aktiv na výnosech. Zvyšování výnosů a snižování fixních nákladů je příčinou klesající tendence tohoto ukazatele. Organizace má nízkou hodnotu fixních aktiv. V roce 2010 klesla míra vázanosti FA na výnosech z 1,080 na 0,960. Hlavním důvodem byla vyšší dotace z MPSV, nárůst výnosů z poskytovaných služeb a prodej budovy pro sociální ubytování. V roce 2011 klesla míra vázanosti na 0,940 z důvodu snížení dlouhodobého hmotného majetku a nižší dotaci z MPSV.

Doba obratu pohledávek

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Jednodenní výnosy	36 068,89	37 804,61	36 621,75
Průměrná hodnota pohledávek	522 062,20	538 797,00	506 864,50
Doba obratu pohledávek	14,474	14,252	13,841

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 16. Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek je vyhodnocena pozitivně, protože dosahuje nízkých hodnot ve všech letech. Pohledávky mají rychlou dobu splatnosti. Důvodem je absence

dlouhodobých pohledávek organizace. Ukazatel má klesající tendenci. V roce 2010 se snížila doba obratu pohledávek 14,252 v důsledku snížení krátkodobých pohledávek. V roce 2011 dále klesala doba obratu. Důvodem je snížení pohledávek odběratelů a snížením jednodenního výnosu.

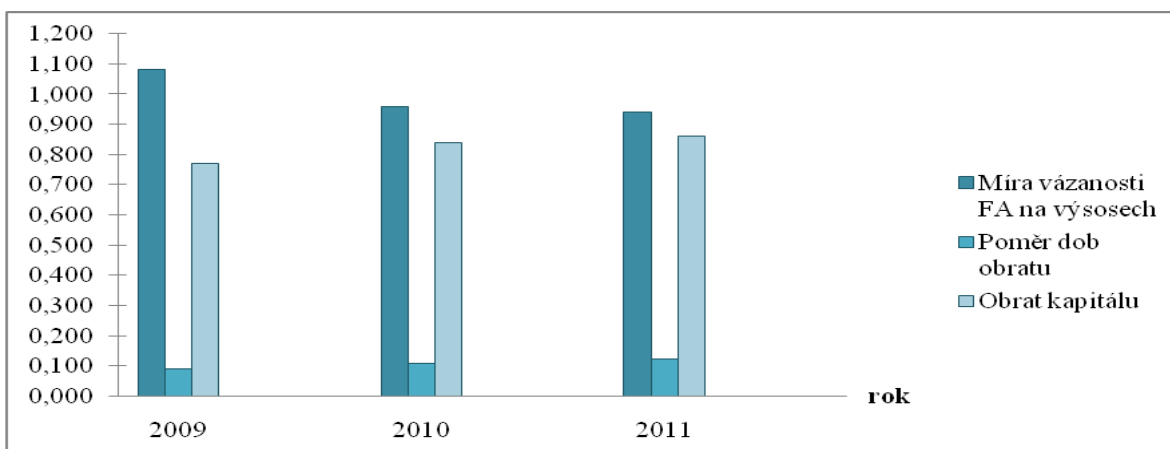
Poměr dob obratu

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Průměrná hodnota krátkodobých pohledávek	522 062,20	538 797,00	506 864,50
Průměrná hodnota krátkodobých závazků	1 163 319,24	1 451 937,70	1 621 314,49
Provozní výnosy celkem	12 974 525,06	13 470 847,80	13 154 175,40
Provozní náklady celkem	12 949 807,50	13 483 123,20	13 115 776,04
Poměr dob obratu	0,090	0,108	0,124

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 17. Poměr dob obratu

Ukazatel poměru dob obratu má stoupající charakter. Ukazatelé dosahují nízkých hodnot, díky delší době splatnosti u krátkodobých závazků oproti krátkodobým pohledávkám. V roce 2010 poměr dob obratu činil 0,108. Zvýšil se na základě zvýšení stavu krátkodobých závazků. Zvýšily se také náklady i výnosy. V roce 2011 vzrostl obrat na 0,124. Zvýšení ukazatele ovlivnilo snížení pohledávek, závazků. Klesly také provozní náklady i výnosy.

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 5. Ukazatele aktivity

4.2.5 Ukazatele financování

Pro posouzení způsobu financování jsem využila míru finanční nezávislosti a míru věřitelského rizika.

Míra finanční nezávislosti

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Vlastní kapitál	15 107 687,39	13 840 854,17	13 639 622,38
Celkový kapitál	16 884 491,47	15 595 654,49	15 127 451,35
Míra finanční nezávislosti (%)	89,477	88,748	90,165

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 18. Míra finanční nezávislosti (%)

Míra finanční nezávislosti vyjadřuje podíl vlastního kapitálu na celkovém kapitálu, také jinak stabilitu organizace. Ukazatel je v procentuálním vyjádření a jeho hodnota u příspěvkových organizací bývá nad 70 %. V roce 2009 je hodnota 89,477 %. V roce 2010 došlo k mírnému poklesu na 88,748 %. Příčinou je pokles vlastního kapitálu prodejem domu a přilehlého pozemku. V roce 2011 nastalo navýšení ukazatele na 90,165 %, kdy důvodem poklesu je snížení cizího kapitálu. Ukazatel finanční nezávislosti má pozitivní výsledky, což znamená, že celkový kapitál je tvořen převážně vlastním kapitálem. Organizace je tedy finančně nezávislá.

Míra věřitelského rizika

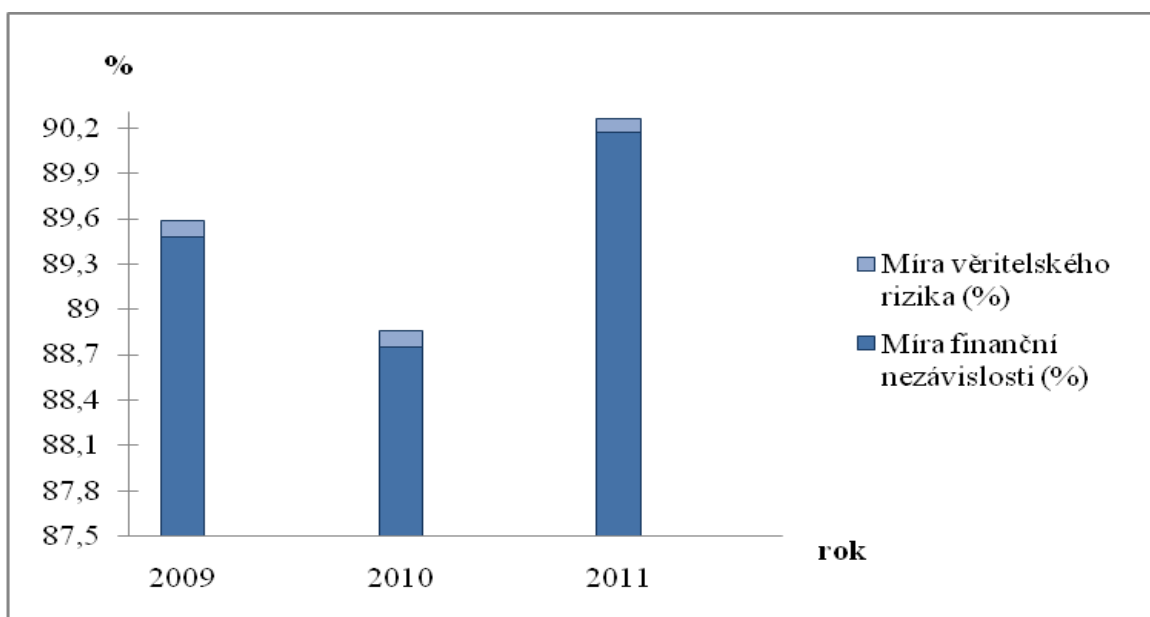
Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Cizí kapitál	1 776 804,08	1 754 800,32	1 487 828,97
Celkový kapitál	16 884 491,47	15 595 654,49	15 127 451,35
Míra věřitelského rizika (%)	10,523	11,252	9,835

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 19. Míra věřitelského rizika (%)

Ukazatel míry věřitelského rizika vyjadřuje podíl cizího kapitálu na celkovém kapitálu. Je vyjádřen v procentech. V roce 2010 se zvýšila hodnota ukazatele z 10,523 % na 11,252 %. Došlo ke snížení vlastního kapitálu prodejem domu a přilehlého pozemku. V roce 2011 hodnota ukazatele klesla na 9,835 % snížením hodnoty vlastního kapitálu odepisováním.

Z výsledků ukazatele je patrné, že organizace má minimum cizího kapitálu. Hodnota míry věřitelského rizika je velmi nízká.

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 6 Ukazatele financování

4.2.6 Ukazatele investičního rozvoje/útlumu

Pro posouzení investičního rozvoje/útlumu jsem využila koeficient opotřebení dlouhodobého majetku a míru investičního rozvoje.

Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Souhrn PC dlouhodobého majetku	13 776 668,20	12 437 216,20	12 236 853,70
Souhrn ZC dlouhodobého majetku	9 384 529,35	9 418 051,47	9 262 316,37
Koeficient opotřebení dl. majetku	0,468	0,321	0,271

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 20. Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku

Ukazatel vyjadřuje opotřebovávání dlouhodobého majetku, tedy tvorbu restitučních investic. Míra opotřebovanosti má klesající tendenci. V ukazateli je zahrnut i neodepisovaný majetek. V roce 2010 se snížila z 0,468 na 0,321 a v roce 2011 se snížila

na 0,271. Ve všech letech je míra opotřebení dlouhodobého majetku nízká. Je to dáno i rovnoměrným způsobem odepisování, který organizace používá.

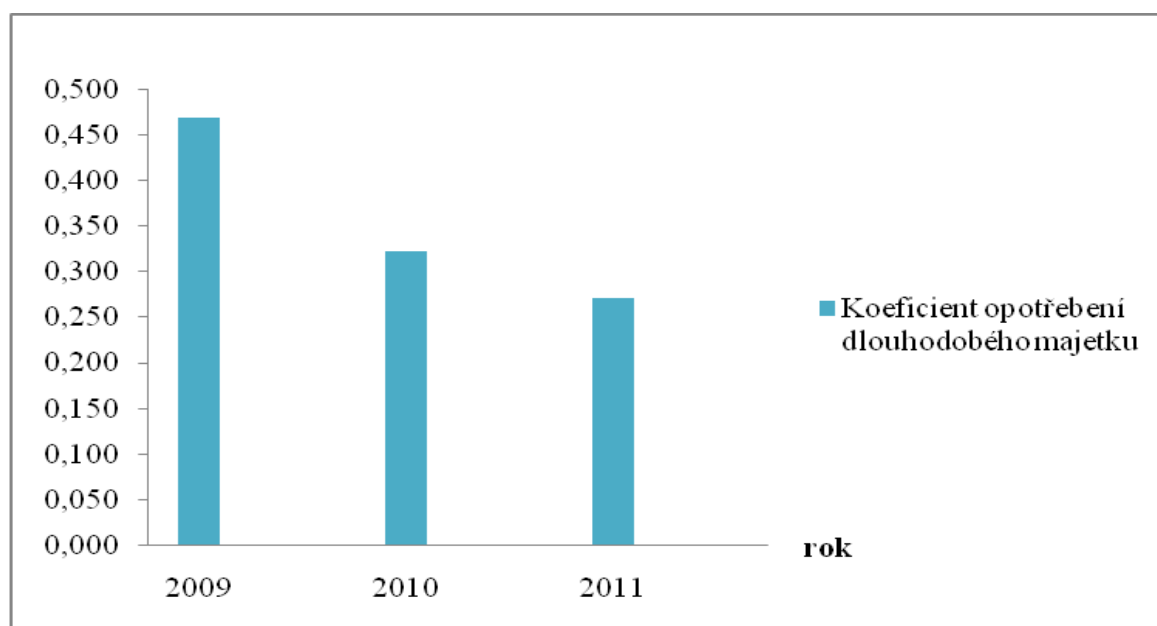
Míra investičního rozvoje

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Investice brutto	0,00	1 262 130,00	0,00
Odpisy	441 030,00	420 232,00	453 888,00
Míra investičního rozvoje	0,000	3,003	0,000

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 21. Míra investičního rozvoje

Ukazatel vykazuje v roce 2009 a v 2011 nulovou hodnotu. Důvodem je, že organizace neplánovala žádné budoucí investice. V roce 2010 byly plánované investice na nákup spotřebičů, čerpání bylo z investičního fondu.

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 7 Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku

4.2.7 Ukazatel produktivity

Pro vyhodnocení produktivity jsem použila ukazatele produktivity práce a míru celkového kapitálu. Pro výpočet se užívá přidaná hodnota. Přidaná hodnota je tvořena součtem konečných stavů výnosů skupiny 60 až 62 a účtu 61, který je snížen o součet nákladů konečných stavů skupiny 50 a 51.

Produktivita práce

Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Přidaná hodnota	8 394 877,09	9 113 729,48	9 197 862,36
Průměrný počet pracovníků	30,72	29,94	30,00
Produktivita práce	273 270,74	304 399,78	306 595,41

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 22. Produktivita práce

	2009	2010	2011
Osobní N na 1 pracovníka	254 660,77	283 697,43	281 404,24
Důchod organizace	18 609,97	20 702,35	25 191,17

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 23. Osobní náklady

Produktivita práce vyjadřuje, kolik peněžních jednotek přidané hodnoty připadá na 1 pracovníka. Produktivita práce má stoupající charakter. V roce 2010 stoupla produktivita z 273 270,74 na 304 399,78, z důvodu zvyšování přidané hodnoty. Přidaná hodnota narůstá díky vyšším celkovým výnosům, konkrétně zvýšením dotace z MPSV a vyšším výnosem za poskytované služby. V roce 2011 se ještě nepatrně zvýšil ukazatel na 306 505,41. Příčinou je další nárůst výnosů z poskytovaných služeb. K posouzení produktivity práce je potřeba využít osobních nákladů, které jsem přepočítala na 1 pracovníka. Po odečtení osobních nákladů od produktivity práce je výsledkem důchod organizace. Ten má pozitivní vývoj.

Míra zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty

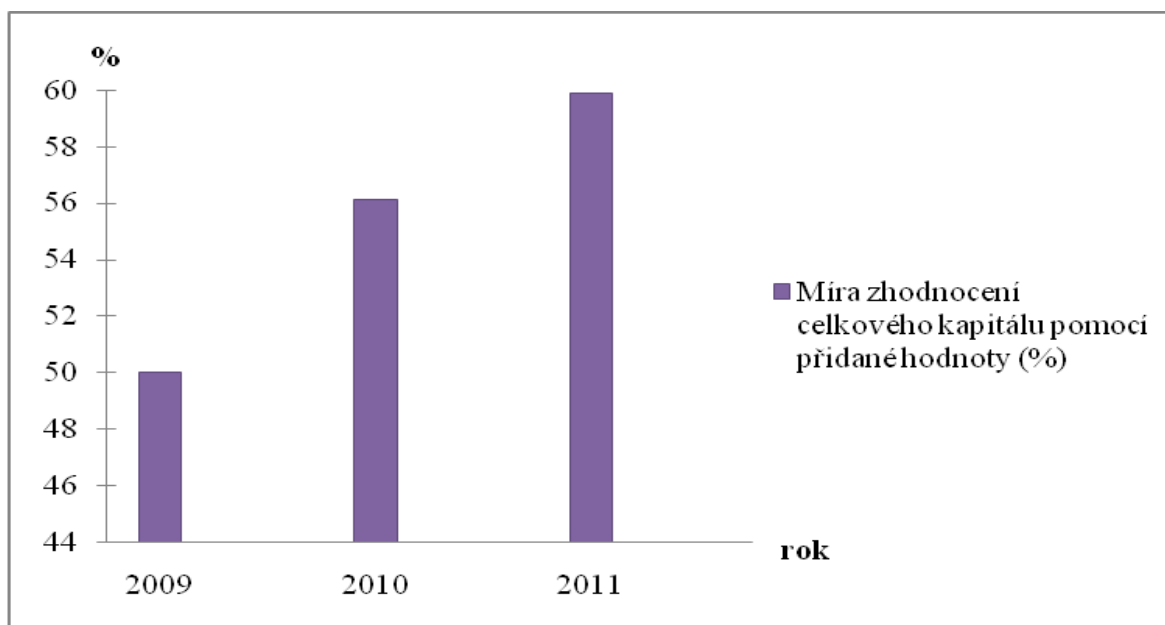
Název položky	Rok		
	2009	2010	2011
Přidaná hodnota (účetní)	8 394 877,09	9 113 729,48	9 197 862,36
Celkový kapitál	16 783 806,66	16 240 072,98	15 361 552,92
Míra zhodnocení celkového kapitálu pomocí PH (%)	50,018	56,119	59,876

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 24. Míra zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty

Ukazatel vyjadřuje produktivitu celkového kapitálu. Při výpočtu je nezbytné využít přidané hodnoty a průměrné hodnoty celkového kapitálu. Ukazatel má stoupající charakter, který

ovlivňuje zvyšování přidané hodnoty i snižování celkového kapitálu. V roce 2010 se míra celkového kapitálu zvýšila na 56,119 % růstem přidané hodnoty, kde patří vyšší dotace z MPSV a výnosy z poskytovaných služeb. Snižování celkového kapitálu je způsobeno prodejem domu a přílehlého pozemku. V roce 2011 se hodnota ukazatele ještě zvýšila na 59,119 %, z důvodu snížení krátkodobých závazků. I když je vývoj pozitivní, celkový kapitál je využit jen z 50,018 % až 59,876 %.

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 8. Míra zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty (%)

5 SROVNÁNÍ A DOPORUČENÍ

Podle výsledků dílčích ukazatelů jsem zjistila, že organizace je soběstačná a finančně nezávislá. Doplnková činnost organizace je zisková, ale je provozována v malé míře. Domnívám se, že v případě ztráty z hlavní činnosti, ji není schopna pokrýt svým ziskem. Organizace má převážně finanční prostředky vázané na běžný účet. Celkový kapitál je využíván jen z necelých 60 %. Velmi těžko lze Domovu Na Dubíčku doporučit zvyšování příjmů, protože je to vymezeno legislativou. Výdaje lze také velmi těžko omezovat. Proto lze doporučit rozšíření doplňkové činnosti, případně lépe využívat stávající majetek. Z tohoto důvodu navrhuji následující doporučení. Na pozemku domova se nachází chatky, které dle hygienických norem využít k pronájmu ani jiným způsobem. Proto navrhuji, po souhlasu zřizovatele, připravit projekt na demolici nevyužívaných chatek a následnou výstavbu tělocvičny. Na tento projekt je jako možný způsob získání finančních prostředků, navrhuji použití strukturálních fondů Evropské unie. Konkrétně by se jednalo o Regionální operační program Střední Morava. Tělocvična by sloužila klientům pro jejich pohybové aktivity. Zároveň lze výstavbou tělocvičny zvýšit doplňkovou činnost. Možností je pronajímání pro sportovní aktivity občanů nebo také pro společenské akce obce. Dále navrhuji rozšířit současnou doplňkovou činnost. Doplňkovou činností organizace je hostinská činnost, čili vaření obědu pro občany obce. Rozšíření by se týkalo rozvozu obědů do okolních obcí. Po domluvě se zastupitelstvem obce navrhuji, aby organizace také připravovala občerstvení pro veřejné akce obce.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo posouzení hospodaření příspěvkové organizace Domova Na Dubíčku v letech 2009 – 2011 pomocí metody a ukazatelů finanční analýzy.

Financování veřejného sektoru je v současné době velmi složité.

V teoretické části jsem se zabývala teorií příspěvkových organizací, jejich rozdělením, financováním a hospodařením. Dále obsahuje teorii o finanční analýze. Existuje řada metod a dílčích ukazatelů, které se využívají pro finanční analýzu. Ta má své určité cíle, které jsou posuzovány. Finanční analýza pro příspěvkové organizace má svá specifika. Pro její potřeby je důležité použít modifikovaných dílčích ukazatelů.

V praktické části jsem se zabývala popisem příspěvkové organizace Domova Na Dubíčku, která poskytuje sociální péči občanům starším 27 let s psychiatrickou diagnózou. Popisují základní údaje organizace, způsob jejího vzniku a řízení, poskytované služby a organizační strukturu. Poté jsem pokračovala v aplikaci metod a modifikovaných dílčích ukazatelů pomocí údajů z účetnictví a výroční zprávy organizace. Pro finanční analýzu domova jsem využila metodu horizontální a vertikální, a dílčí ukazatele autarkie, rentability, likvidity, aktivity, financování, investičního rozvoje/útlumu a produktivity. Podle zjištěných výsledků jsem posuzovala jednotlivé dílčí ukazatele.

Podle výsledků dílčích ukazatelů jsem vyhodnotila hospodaření domova. Zjistila jsem, že domov neefektivně využívá svého majetku, a má malý rozsah doplňkové činnosti. Proto jsem navrhla řešení, která mohla možné příspěvková organizace uskutečnit. Doporučuji:

- připravení projektu na získání finančních prostředků z fondů Evropské unie pro demolici chatků a následnou výstavbu tělocvičny,
- při realizaci projektu z Evropské unie rozšířit doplňkovou činnost, např. pronajímáním tělocvičny,
- rozšířit současnou doplňkovou činnost, které se týká prodeje obědů do okolních obcí,
- podílet se na veřejných akcích obce, např. přípravou občerstvení.

Domnívám se, že cíl své bakalářské práce jsem splnila.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. Domov Na Dubíčku: Domov Na Dubíčku, [2010]. *Domov Na Dubíčku: Domov Na Dubíčku* [online]. vyd. [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: <http://www.nadubicku.cz>.
2. Domov Na Dubíčku: Cílová skupina, [2010]. *Domov Na Dubíčku: Cílová skupina* [online]. vyd. [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: <http://www.nadubicku.cz/cilova-skupina/>.
3. Domov Na Dubíčku: Co nabízíme, [2010]. *Domov Na Dubíčku: Co nabízíme* [online]. [2010]. vyd. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <http://www.nadubicku.cz/co-nabizime>.
4. *Interní materiály*. [2009]. Hrobice: Domov Na Dubíčku, příspěvková organizace.
5. *Interní materiály*, 2012. Hrobice: Domov Na Dubíčku, příspěvková organizace.
6. KRAFTOVÁ, Ivana, 2002. *Finanční analýza municipální firmy*. Praha: C. H. Beck. ISBN 80-7179-778-2.
7. MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, 2009. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Vyd. 2. Brno: Barrister & Principál. ISBN 978-80-87029-56-5.
8. NOVÁKOVÁ, Štěpánka, 2004, *Účetnictví příspěvkových organizací po novele zákona o účetnictví*. Praha: Intes. ISBN 80-239-2423-0
9. Obchodní rejstřík: Domov Na Dubíčku příspěvková organizace, [2009]. *Obchodní rejstřík: Domov Na Dubíčku příspěvková organizace* [online]. vyd. [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: <http://obchodnirejstrik.cz/domov-na-dubicku-prispevkova-organizace-70850968>.
10. OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-342-4.
11. RŮŽIČKOVÁ, Růžena, 2009. *Neziskové organizac*. Vyd. 10. Olomouc: Anag. ISBN 978-80-7263-538-2.
12. VALACH, Josef a kolektiv, 1999. *Finanční řízení podniku*. Vyd. 2. Praha: Ekopress. ISBN 80-86119-21-1.

13. VILAMOVÁ, Šárka, 2004. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0828-0
14. VRÁNOVÁ, Šárka, 2008, *Finanční analýza*. Zlín: Obchodní akademie T. Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín. CZ.04.1.03/3.3.13.2/0024.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

DČ	Doplňková činnost
DPH	Daň z přidané hodnoty
FA	Fixní aktiva
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
IČO	Identifikační číslo
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
N	Náklad
OSS	Organizační složka státu
PC	Požizovací cena
PO	Příspěvková organizace
PSP	Pracovníci sociální péče
SAMV	Samostatné movité věci
SZ	Sociální zabezpečení
ÚSC	Územní samosprávný celek
V	Výnosy
VH	Výsledek hospodaření
ZC	Zůstatková cena
ZP	Zdravotní pojišťovna

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr.1. Strukturovaný soubor ukazatelů finanční analýzy municipální firmy.....	19
Obr. 2. Organizační struktura	33

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Vertikální analýza aktiv	35
Tab. 2. Vertikální analýza pasiv	36
Tab. 3. Horizontální analýza aktiv	40
Tab. 4. Horizontální analýza pasiv	42
Tab. 5. Autarkie hlavní činnosti (%).....	43
Tab. 6. Míra příjmů z neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech (%).....	44
Tab. 7. Rentabilita nákladů doplňkové činnosti (%)	45
Tab. 8. Haléřový ukazatel nákladovosti.....	46
Tab. 9. Produkce doplňkové činnosti.....	46
Tab. 10. Variátor celkových nákladů.....	47
Tab. 11. Okamžitá likvidita	47
Tab. 12. Pohotová likvidita.....	48
Tab. 13. Pracovní kapitál	48
Tab. 14. Obrat kapitálu	49
Tab. 15. Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech	50
Tab. 16. Doba obratu pohledávek.....	50
Tab. 17. Poměr dob obratu.....	51
Tab. 18. Míra finanční nezávislosti (%)	52
Tab. 19. Míra věřitelského rizika (%).....	52
Tab. 20. Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku	53
Tab. 21. Míra investičního rozvoje.....	54
Tab. 22. Produktivita práce.....	55
Tab. 23. Osobní náklady	55
Tab. 24. Míra zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty.....	55

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. Vertikální analýza aktiv a pasiv	37
Graf č. 2. Ukazatele autarkie	44
Graf č. 3. Rentabilita nákladů doplňkové činnosti (%).....	45
Graf č. 4. Ukazatele likvidity.....	49
Graf č. 5. Ukazatele aktivity	51
Graf č. 6 Ukazatele financování	53
Graf č. 7 Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku.....	54
Graf č. 8. Míra zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty (%).....	56

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Oprávky (korekce) v letech 2009 - 2011
- P II Výkaz zisku a ztráty v roce 2009
- P III Výkaz zisku a ztráty v roce 2010
- P IV Výkaz zisku a ztráty v roce 2011

PŘÍLOHA P I: OPRÁVKY (KOREKCE) V LETECH 2009 - 2011

AKTIVA CELKEM	9 413 599,75	9 418 051,47	9 626 316,37
Stálá aktiva	9 413 599,75	9 418 051,47	9 626 316,37
Dlouhodobý nehmotný majetek	29 070,40	29 070,40	29 070,40
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	29 070,40	29 070,40	29 070,40
Dlouhodobý hmotný majetek	9 384 529,35	9 388 981,07	9 597 245,97
Stavby	2 845 325,00	2 718 822,00	2 934 100,00
SAMV a soubory movitých věcí	1 547 975,46	1 770 663,46	1 660 245,96
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	4 991 228,89	4 899 495,61	5 002 900,01

Zdroj: *Interní materiály*, (2009 – 2011)

PŘÍLOHA PII: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY 2009

Účet	Název položky	Položka	Hlavní činnost		Hospodářská činnost	
			1	2	3	4
501	Spotřeba materiálu	1	2.495.279,05		62.483,00	
502	Spotřeba energie	2	1.027.129,20		11.800,00	
503	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	3				
504	Prodané zboží	4				
511	Opravy a udržování	5	548.080,90			
512	Čistovné	6	743,00			
513	Náklady na reprezentaci	7	1.955,00			
518	Ostatní služby	8	415.702,82			
521	Mzdové náklady	9	5.810.000,00		30.000,00	
524	Základní sociální pojištění	10	1.852.500,00		102.000,00	
525	Ostatní sociální pojištění	11				
527	Sázkové sociální náklady	12	116.200,00		600,00	
528	Ostatní sociální náklady	13	3.679,00			
531 532	Daň silniční Daň z nemovitostí	1415				
538	Ostatní daně a poplatky	16				
541	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	17				
542	Ostatní pokuty a penále	18	1.783,00			
543	Odpis pohledávek	19				
544	Úroky	20				
545	Kursově ztráty	21				
546	Darv	22				
548	Manka a škody	23				
549	Jiné ostatní náklady	24	82.477,53			
551	Odnisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	25	441.030,00			
552	Zůstatková cena prodaného DNM a DHM	26				
553	Prodané cenné papíry a podíly	27				
554	Prodaný materiál	28				
556	Tvorba zákonných rezerv	29				
559	Tvorba zákonných opravných položek	30				
Náklady celkem			12.796.559,50		115.083,00	

Licence :DLAZ ***** U C R - G O R D I C SO IČO: 70850968 Období : F T W A R E ***** UCRGUA61 01012009 :avení: 24.04.2012
 12/2009 Okamžik šest 18h42m 3s Strana: 2

Pe Účet	Název položky	č	položka	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
			1		2
601	Tržby za vlastní výroby		32		
602	Tržby z prodeje služeb		33	8.792.085,06 34	118.965,00
604	Tržby za prodané zboží				
611	Změna stavu zásob nedokončené výroby		35		
612	Změna stavu zásob polotovarů		36		
613	Změna stavu zásob výrobků		37		
621	Aktivace materiálů a zboží		39		
622	Aktivace vnitroorganizačních služeb		40		
623	Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku		41		
641	Smluvní pokuty a úroky z prodlení		43		
642	Ostatní pokuty a penále		44		
643	Platby za odepsané pohledávky		45		
644	Úroky		46	346,09	
645	Kursově zisky		47		
651	Tržby z prodeje dlouhodobého NM a HM		50		
652	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku		51		
653	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů		52		
654	Tržby z prodeje materiálu		53		
655	Výnosy z krátkodobého finančního majetku		54		
691	Příspěvky a dotace na provoz		57	4.047.000,00	
	Výnosy celkem součet položek 32 až 57		58	12.865.547,15	118.965,00
	Výsledek hospodaření před zdaněním rozdíl položek 58-31		59	68.987,65	3.882,00
591	Daň z příjmů 595 Dodatečné odvody daně z příjmů		60	33.855,00	
			61	4.310,00	
	Výsledek hospodaření po zdanění položka 59-60-61 { +/-}		62	30.822,65	3.882,00

PŘÍLOHA III: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY V LETECH 2010 - 2011

Název položky	2010		2011	
	Hlavní činnost	Doplňková činnost	Hlavní činnost	Doplňková činnost
Náklady celkem	13 323 331,31	118 665,00	12 943 218,98	114 082,00
Náklady z činnosti	13 298 453,20	118 665,00	12 918 704,04	114 082,00
Spotřeba materiálu	2 037 379,11	67 845,00	2 255 684,86	59 172,00
Spotřeba energie	712 366,72	4 500,00	572 364,69	5 140,00
Spotřeba jiný neskladovatelných dodávek	116 584,00	2 500,00	119 693,00	2 520,00
Opravy a udržování	1 076 110,40		553 209,00	35 000,00
Cestovné	898,00		8 173,00	11 900,00
Náklady na reprezentaci	2 061,00		5 518,00	350,00
Ostatní služby	463 979,09		374 838,49	
Mzdové náklady	6 170 000,00	32 000,00	6 270 000,00	
Zákonné sociální pojištění	2 097 508,00	11 180,00	2 131 810,00	
Jiné sociální pojištění	25 970,00		26 427,00	
Zákonné sociální náklady	146 293,00	640,00	97 721,00	
Jiné sociální náklady	10 310,00		43 289,00	
Daň silniční	4 992,00		2 679,00	
Odpisy dlouhodobého majetku	420 232,00		453 888,00	
Ostatní náklady z činnosti	13 769,88		3 409,00	
Finanční náklady	24 878,11		24 514,94	
Ostatní finanční náklady	24 878,11		24 514,94	

Zdroj: *Interní materiály (2010 – 2011)*

Název položky	2010		2011	
	Hlavní činnost	Doplňková činnost	Hlavní činnost	Doplňková činnost
Výnosy celkem	1 348 255,79	127 105,00	13 058 189,69	125 640,00
Výnosy z činností	8 977 930,80	127 105,00	9 394 729,40	125 640,00
Výnosy z prodeje služeb	8 953 747,80	127 105,00	9 357 735,40	125 640,00
Výnosy z pronájmu	13 100,00		10 800,00	
Výnosy z prodeje materiálu			4 848,00	
Čerpání fondů	11 083,00		21 346,00	
Finanční výnosy	624,99		3 460,29	
Úroky	624,99		500,29	
Výnosy z nespochyb. nároků na prostředky rozpočtů ÚSC, SF a státního	4 504 000,00		2 960,00	
Výnosy z nároků na prostředky státního rozpočtu	4 504 000,00		3 660 000,00	
Výsledek hospodaření				
Výsledek hospodaření před zdaněním	159 224,48	8 440,00	114 970,71	11 558,00
Daň z příjmů	55 860,00		58 520,00	
Dodatečné odvody daně z příjmů	10 145,00		24 470,00	
Výsledek hospodaření po zdanění	93 219,48	8 440,00	31 980,71	11 558,00

Zdroj: *Interní materiály (2010 – 2011)*